

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
ეროვნული სამეცნიერო ბიბლიოთეკა

IVANE JAVAKHISHVILI TBILISI STATE UNIVERSITY
NATIONAL SCIENTIFIC LIBRARY

ბიობიბლიოგრაფიული სერია „ქართველი მეცნიერები“
Biobibliographical Series „Georgian Scholars“

IULON GAGOSHIDZE

Biobibliography

Tbilisi
2015

იულონ გაგოშიძე

ბიობიბლიოგრაფია

თბილისი
2015

012 (გაგოშიძე ი.) + 016: 902(479.22)

გაგ-14

გამოჩენილი ქართველი არქეოლოგის, ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორის, გელათის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსის იულონ გაგოშიძის ბიობიბლიოგრაფიაში თავმოყრილია 1947-2015 წლების მასალა: სამეცნიერო შრომები, სამეცნიერო-პოპულარული სტატიები, მისი რედაქციით გამოცემული შრომები და ლიტერატურა მის შესახებ.

მასალა განლაგებულია ქრონოლოგიურ-ანბანური რიგით. ბიობიბლიოგრაფიას წინ უძღვის იულონ გაგოშიძის სამეცნიერო და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის მოკლე მიმოხილვა, ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ძირითადი თარიღები. ერთვის სახელთა და გეოგრაფიულ სახელწოდებათა ანბანური საძიებელი.

The biobibliography of the distinguished Georgian archaeologist, Doctor of Historical Sciences, academician of Gelati Academy of Sciences Iulon Gagoshidze, contains the materials of 1947-2015 years: scientific works, scientific-popular articles, works published under his editorship and publications about him.

The material is arranged in chronological-alphabetical order. The biobibliography is prefaced by a short review of scientific and public activities of I. Gagoshidze and dates of his life and activity. Indexes of names and geographical names are applied in alphabetical order.

რედაქტორები: დარეჯან კაჭარავა, ირაკლი ღარიბაშვილი
ბიბლიოგრაფიული რედაქტორი ნანა ბაღათურია
შემდგენლები: მარიკა ჟორჯოლიანი, ლენა ხუხია
კომპიუტერული უზრუნველყოფა მარიკა ჟორჯოლიანი
დამკაბადონებელი ნათია დვალი
გარეკანის დიზაინი: ნინო ხოსრუაშვილი, ნინო ებრალიძე

Editors: Darejan Kacharava, Irakli Garibashvili

Biobibliographic editor Nana Baghaturia

Authors: Marika Zhorzholiani, Lena Khukhia

Computer Marika Zhorzholiani

Prepress Natia Dvali

Cover Design: Nino Khosruashvili, Nino Ebralidze

© ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო

უნივერსიტეტის გამომცემლობა

© Ivane Javakhishvili Tbilisi State University Press

ISBN

ISSN 2298-0059

შინაარსი

Contents

იულონ გაგოშიძე – მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე.....	9
Iulon Gagoshidze – Scientist and Public Figure.....	19
იულონ გაგოშიძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ძირითადი თარიღები	26
The Main Dates of Iulon Gagoshidze’s Life and Activity	29
იულონ გაგოშიძის შრომები.....	31
Iulon Gagoshidze’s Works.....	31
პუბლიცისტური სტატიები გაზეთებიდან	66
Publicist Articles from Newspapers	66
იულონ გაგოშიძის გამოუქვეყნებელი მოხსენებები	69
Iulon Gagoshidze’s Unpublished Reports	69
საქართველოს ეროვნული ბანკის ვებგვერდი ნუმიზმატიკისა და ბონისტის განმარტებითი ლექსიკონი მასალები.....	73
Website of National Bank of Georgia Explanatory Dictionary for Numismatists and Bonists, Materials	73
საქართველოს კულტურული მემკვირეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ვებგვერდი, არქეოლოგია, მასალები.....	73
Website of National Agency for Cultural Heritage Preservation of Georgia, Archaeology, Materials.....	73

ინტერნეტჟურნალი „ონლაინ არქეოლოგია“, მასალები	74
Internet Journal „Online Archaeology“, Materials	74
იულონ გაგოშიძის რედაქტორობით გამოცემული შრომები	77
Works Edited by Iulon Gagoshidze	77
ლიტერატურა იულონ გაგოშიძის შესახებ	81
Publications about Iulon Gagoshidze.....	81
სახელთა საძიებელი	87
Index of Names	87
გეოგრაფიულ სახელთა საძიებელი	92
Geographical Indexes	92

იულონ გაგომიძე – მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე

იულონ გაგომიძე დაიბადა 1935 წლის 17 ივლისს ქ. თბილისში. მამა – მიხეილი იყო ინჟინერ-ჰიდროტექნიკოსი, ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, პროფესორი, საქართველოს ჰიდროტექნიკისა და მელიორაციის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის პირველი დირექტორი, ღვარცოფების ბუნების პირველი მკვლევარი და მათთან ბრძოლის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე. დედა – დინარა ყიფშიძე არქიტექტორი, საქართველოს მთავრობის სახლისა და თბილისის სარკინიგზო ინსტიტუტის ნაგებობათა მშენებლობის მონაწილე, რუსთავის განაშენიანების ერთ-ერთი არქიტექტორი. მუშაობდა ძეგლთა დაცვის სამმართველოში. აზომილი აქვს საქართველოს ძეგლები.

ი. გაგომიძის პიროვნების ჩამოყალიბებაში დიდი წვლილი მიუძღვის საოჯახო ტრადიციებს. ყიფშიძეების ცნობილი წარმომადგენლები იყვნენ პაპა ზაქარია ყიფშიძე, რუსეთის არმიის ოფიცერი, რომელმაც სამხედრო კარიერა დაასრულა გენერლის ჩინით დამოუკიდებელ საქართველოში, თუმცა ბუნებით ჰუმანიტარი იყო ისევე, როგორც მისი ძმები: გრიგოლ ყიფშიძე (ილია ჭავჭავაძის მეგობარი) „ივერიის“ რედაქტორი და მთარგმნელი, ალექსანდრე ფრონელი (ყიფშიძე) ისტორიკოსი, საზოგადო მოღვაწე, ილიას პირველი ბიოგრაფი, ავტორი სამეცნიერო პოპულარული წიგნებისა: „ამბოხება კახეთისა (1812 წ)“, „მთიულეთი 1804 წელსა“, „დიდებული მესხეთი“, „მთის არწივი შამილი“, „წარსული, აწმყო და მომავალი ხიზნებისა“ და უმცროსი ძმა ილია – უნივერსიტეტის ერთ-ერთი პირველი პროფესორ-მასწავლებელთაგანი, მინერალოგიის პირველი სახელმძღვანელოს ავტორი. იულონ გაგომიძის განათლებაში განსაკუთრებული წვლილი მიუძღვის დიდედას, ეკატერინე ბერეჟიანს, რომელიც დაწყებითი სკოლის მასწავლებელი იყო.

1953 წელს იულონ გაგომიძემ ოქროს მედლით დაამთავრა თბილისის მე-7 ვაჟთა სკოლა. აქ მიიღო მან საფუძვლიანი განათლება იმ დროისათვის ცნობილი მასწავლებლებისგან: დავით პარკაძე, ვარო ვარდიაშვილი, თამარ ყაზახაშვილი, კატო ბურჯანაძე, კოტე თოთიბაძე და სხვები. ყველა საგანში წარმატებული იყო, განსაკუთრებით კი ფიზიკა-მათემატიკაში.

იულონ გაგომიძემ 1953 წელს დაამთავრა საშუალო სკოლა და იმავე წელს ჩაირიცხა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტზე, რომელიც წარმატებით დაამთავრა 1958 წელს. უნივერსიტეტში სწავლის დროს 1956 წელს, აგვისტოში, მონაწილეობდა ბიჭვინთის არქეოლოგიურ ექსპედიციაში (ხელმძღვანელი ა. აფაქიძე), რამაც განსაზღვრა შემდგომში მისი ცხოვრების მთავარი საქმიანობა და იგი გახდა არქეოლოგი. უნივერსიტეტში იმხანად მხოლოდ არქეოლოგიის ზოგადი კურსი ისწავლებოდა, რომელსაც ოთარ ჯაფარიძე კითხულობდა. თუმცა, საქართველოს ისტორიის ჯგუფს, რომელშიც ი. გაგომიძეც იყო, ბოლო სემესტრში (1958 წელს) არქეოლოგიის ერთი სპეცკურსი წაუკითხა ლენინგრადიდან ახლად დაბრუნებულმა ოთარ ლორთქიფანიძემ. 1958-61 წლებში გაიარა ასპირანტურის კურსი ანტიკური ხანის არქეოლოგიის განხრით, აკადემიკოს გ. მელიქიშვილისა და არქეოლოგ ნ. ხომტარიას ხელმძღვანელობით. სტუდენტობისა და ასპირანტურის წლებში ი. გაგომიძემ მიიღო საველე მუშაობის საფუძვლიანი გამოცდილება მცხეთის, ურბნისის, ვანისა და მირმეკიონის (ყირიმი) არქეოლოგიურ ექსპედიციებში ა. კალანდაძის, გ. ლომთათიძის, ა. ჯავახიშვილის, ნ. ხომტარიასა და ვ. გაიდუკვევიჩის ხელმძღვანელობით. 1965 წელს დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია („ადრეანტიკური საქართველოს ნივთიერი კულტურის ძეგლები“), 1984 წელს სადოქტორო დისერტაცია („ქართლი ქ.წ. VII-I საუკუნეებში“).

იულონ გაგომიძე ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი და საქართველოს ერთ-ერთი წამყვანი არქეოლოგია. მის მიერ მიკვლეული, არქეოლოგიურად გათხრილი და შესწავლილია საქართველოს ისეთი პირველხარისხოვანი ძეგლები, როგორებიცაა ადრეელინის-

ტური ხანის სამადლოს ნაქალაქარი, გვიანელინისტური-ადრერო-მაული ხანის წარმართული სატაძრო კომპლექსი დედოფლის მინდორზე, მისი თანადროული სამეფო სასახლე დედოფლის გორაზე, ქ.წ. V-III საუკუნეების წარჩინებულთა სამაროვანი ტახტიძირში და სხვა. იულონ გაგომიძის მოღვაწეობაში გამორჩეული ადგილი უკავია საქართველოს ძირძველი ტერიტორიების – ქსნის, ლიახვისა და ფრონის ხეობების არქეოლოგიურ შეწავლას. მან 1960 წელს ქსნის ხეობაში, სოფელ ყანჩაეთთან აღმოაჩინა ქ.წ. IV საუკუნის მდიდრული სამარხეული ინვენტარი. 1970-იან წლებში იმუშავა თიღვაში (ფრონის ხეობა), სამეგრუში, კორინთაში, ალევში (ქსნის ხეობა) და სხვ. 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომამდე ყოველწლიურად დადიოდა სამუშაოდ ცხინვალის რეგიონში და ის ერთადერთი არქეოლოგია, რომელმაც კონფლიქტის ზონაში, სოფელ ქემერტში, 2006 წელს აწარმოა არქეოლოგიური გათხრები. 2005 წელს მისი ინიციატივით შეიქმნა ლიახვის ხეობის მუზეუმ-ნაკრძალი.

ი. გაგომიძის ინტერესების სფეროში მოხვდა შუა საუკუნეების საქართველოს არქეოლოგიაც. 2003-2008 წლებში ის ხელმძღვანელობდა საქართველოს საპატრიარქოს ხუროთმოძღვრების, ხელოვნებისა და რესტავრაციის ცენტრის არქეოლოგიურ დეპარტამენტს. მისი ხელმძღვანელობით ჩატარდა მცხეთის ჯვარზე, წრომში, ყინწვისსა და ელიას მონასტერში (დედოფლის წყარო) სარესტავრაციო სამუშაოებთან დაკავშირებული არქეოლოგიური კვლევა-ძიება. 2006 წელს, როდესაც გადაწყდა სვეტიცხოველში იატაკის დონის დაწვევა, მასვე დაევალა არქეოლოგიური გათხრების ჩატარება.

იულონ გაგომიძეს, როგორც დიდი საველე გამოცდილების მქონე გამთხრელ არქეოლოგს დაევალა საქართველოს საზღვრებსგარეთ გაგზავნილი პირველი არქეოლოგიური ექსპედიციების გაძღოლა და იქ არსებული ძველი ქართული მონასტრების ნანგრევების გათხრა--შესწავლა. მისი მონაწილეობით, 2004 წელს გაითხარა V-VI საუკუნეების ქართული მონასტრის ნაშთები უმლეიზუნში, იერუსალიმის მახლობლად. 2006-2008 წლებში იგი ხელმძღვანელობდა X-XVI საუკუნეების ღალიის ქართველთა მონასტრის გათხრებს კვიპროსზე.

იულონ გაგოშიძის სამეცნიერო ინტერესები მოიცავს ანტიკური ხანის საქართველოს არქეოლოგიისა და ისტორიის საკითხების ფართო სპექტრს: ოქრომჭედლობა, ტორეტიკა, კერამიკული წარმოება, სამშენებლო საქმე და ხუროთმოძღვრება, სოფლის მეურნეობა და სასოფლო-სამეურნეო იარაღები, ირიგაცია, სამხედრო საქმე და საბრძოლო იარაღ-საჭურველი, დამწერლობა, ქართლის სამეფოს (იბერიის) საზღვრები და საქართველოს (კოლხეთისა და იბერიის) სავაჭრო-ეკონომიკური, კულტურული და პოლიტიკური ურთიერთობები გარესამყაროსთან, როგორც აღმოსავლეთთან (ირანი, არმენია, სირია-პალესტინა) და ჩრდილოეთთან (სკვითები, სარმატები, ალანები), ისე კლასიკურ ქვეყნებთან – საბერძნეთთან, რომსა და მცირე აზიასთან.

იულონ გაგოშიძეს გამოქვეყნებული აქვს 9 მონოგრაფია:

ადრეანტიკური ხანის ძეგლები ქსნის ხეობიდან, თბ. 1964;

Самаძло. Археологические раскопки, Тб., 1979;

Самаძло. Каталог археологического материала, Тб., 1981;

ქართველი ქალის სამკაული, თბ. 1981 (ქართულ, რუსულ და ფრანგულ ენებზე);

თრიალეთის სამაროვნები, III, თრიალეთის ანტიკური ხანის სამაროვნები, თბ., 1982 (ქართულ და რუსულ ენებზე);

Au pays de la Toison d'or. Art ancien de Géorgie Soviétique, Paris, 1982 (თანაავტორი)

ფული საქართველოში, თბ., 2000 (ქართულ და ინგლისურ ენებზე; თანაავტორი);

Iberia and Rome. The Excavations of the Palace at Dedoplis Gora and the Roman Influence in the Caucasian Kingdom of Iberia, Langenweissbach: Beier & Beran, 2008 (თანაავტორი და თანაგამომცემელი)

ღალია, ქართველთა მონასტერი კვიპროსზე, თბ., 2014 (ქართულ და ინგლისურ ენებზე, თანაავტორი).

ასევე ავტორია სამასამდე სამეცნიერო სტატიისა ქართულ, რუსულ, აზერბაიჯანულ, ინგლისურ, ფრანგულ, გერმანულ და სპარსულ ენებზე არქეოლოგიის, ისტორიის, ასევე, ხელოვნებათმცოდნეობისა და ინფორმატიკის დარგში. მისი გამოკვლევების შედეგად

საფუძვლიანად შეიცვალა არსებული წარმოდგენები საქართველოს ადრესახელმწიფოებრივი პერიოდის ნივთიერი კულტურის, ისტორიის მთელ რიგ კარდინალურ ასპექტზე. ასე, მაგალითად, სამადლოს გათხრა-შესწავლის შედეგად პირველად მოხერხდა ქ.წ. III საუკუნის არქეოლოგიური მასალის მკვეთრად გამიჯვნა წინამორბედი და მომდევნო პერიოდის მასალებისაგან და იმ დროისათვის ახლად ჩამოყალიბებული ქართლის სამეფოს (იბერიის) ნივთიერი კულტურის სრულად წარმოჩენა. სამადლო ელინისტური ხანის საქართველოს არქეოლოგიის ეტალონურ ძეგლად იქცა, მაგალითად, „სამადლოური კერამიკა“ ჩვეულებრივი და საყოველთაოდ სახმარი ტერმინია არქეოლოგიურ სპეციალურ ლიტერატურაში.

ქ.წ. II დ ქ.წ. I საუკუნეების დედოფლის მინდვრის სატაძრო კომპლექსის აღმოჩენამ და მისი გათხრა-შესწავლის შედეგების გააზრებამ აქემენიდური და ელინისტური ხუროთმოძღვრების ფონზე პირველად დაგვანახა, რომ იბერია ნამდვილად იყო ელინისტური სამყაროს განუყოფელი ნაწილი და შეცვალა გავრცელებული თვალსაზრისი, თითქოს მონუმენტური სატაძრო ნაგებობის შექმნის ამოცანა საქართველოში პირველად ქრისტიანობის გავრცელების შემდეგ დაისვა. აქემენიდური და ელინისტური ხანის საქართველოს ნივთიერი კულტურის შესწავლამ ი. გაგოშიძეს უფლება მისცა ემტკიცებინა, რომ საქართველოში უკვე აქემენიდურ ხანაში ხდებოდა სპარსულ-აქემენიდური და ელინური კულტურული იმპულსების შეხვედრა და მათი ადგილობრივი ტრადიციების საფუძველზე შერწყმა-ათვისება, რის შედეგადაც იქმნებოდა ხელოვნების ისეთი ნაწარმი, რომელსაც ისევე შეიძლება ეწოდოს „ბერძნულ-აღმოსავლური“, როგორც ეწოდება (ბორდმანი) დანარჩენ ახლო აღმოსავლეთში, აქემენიდურ და ელინისტურ ხანაში შექმნილ ძეგლებს. ი. გაგოშიძემ დაასაბუთა, რომ აქემენიდურ ხანაში შეთვისებული ეს ნოვაციები საქართველოში რომაულ ხანამდე შემორჩა და ამიტომ არის, რომ დედოფლის გორის სასახლეში (და სხვაგანაც ისტორიული იბერიის ტერიტორიაზე) აღმოჩენილი I საუკუნის ძვლის ფირფიტებზე გრავირებული სცენები ასეთ საოცარ მსგავსე-

ბას იჩენს სასაანური ხელოვნების ძეგლებთან. სასაანური ხელოვნებაც ხომ აქემენიდურის ერთგვარი რენესანსია.

დედოფლის გორაზე I საუკუნის ბოლო მეოთხედში ძლიერი მიწისძვრითა და ხანძრით უეცრად განადგურებული სასახლის გათხრების შედეგად მოპოვებული მრავალრიცხოვანი და მრავალფეროვანი ნივთიერი მასალის ანალიზი შესაძლებლობას იძლევა, გასაოცარი სისრულითა და ეთნოგრაფიული სიზუსტით წარმოჩინდეს იმდროინდელი ქართლის სამეფოს ნივთიერი და სულიერი კულტურის თითქმის ყველა სფერო და საქართველოს გარე სამყაროსთან ურთიერთობის საკითხები, რაც განხორციელებულია კიდევ ი. გაგოშიძის მთელ რიგ სტატიებში და INTAS-ის გრანტით 1996-1998 წლებში მისივე ხელმძღვანელობით შესრულებულ კოლექტიურ მონოგრაფიაში „ქართლის სამეფო (იბერია) და რომი ქ.წ. I- ქ.წ. I საუკუნეებში“, რომელიც 2008 წელს გამოქვეყნდა გერმანიაში ინგლისურ ენაზე.

ტახტიძირში ქ.წ. V-III საუკუნეების სამაროვნის გათხრამ ი. გაგოშიძეს უფლება მისცა, გამოეთქვა ვარაუდი შიდა ქართლის კოლხეთის სამეფოს ფარგლებში არსებობისა და იბერიასა და კოლხეთს შორის კულტურული კონტინუუმის შესახებ. სწორედ ამ პრობლემების კვლევას ითვალისწინებს მისი ხელმძღვანელობით წარმოდგენილი პროექტი „საქართველო და გარე სამყარო ქ.წ. IV-III საუკუნეებში“, რომელმაც მიიღო რუსთაველის ფონდის სახელმწიფო გრანტი. ყურადღებას იპყრობს იულონ გაგოშიძის ნარკვევი ქართლში ქრისტიანობის გავრცელება-დამკვიდრების შესახებაც.

იულონ გაგოშიძე დიდი ავტორიტეტით სარგებლობს როგორც ქართველ, ისე უცხოელ კოლეგებს შორის. ის მიწვეული იყო სამუშაოდ კახეთის ქართულ-გერმანულ ექსპედიციაში, რომელმაც იმუშავა 1994-2002 წლებში (ხელმძღვანელები: კ. ფიცხელაური და ა. ფურტვენგლერი) და ექსპედიციის გერმანელმა ხელმძღვანელმა მასვე მიაბარა სასწავლებლად ექსპედიციის მონაწილე გერმანელი სტუდენტები. გერმანელ კოლეგებთან ურთიერთობა გაგრძელდა აზერბაიჯანში, სადაც 2006 წლიდან მუშაობა დაიწყო აზერბაიჯან-

ნულ-ქართულ-გერმანულმა არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ, რომელმაც აზერბაიჯანის რესპუბლიკის შამქორის რაიონის სოფელ ყარაჯამირლის მახლობლად, საქართველოს სამხრეთ საზღვართან, მიაკვლია და შეისწავლა ქ.წ. V-IV საუკუნეების სპარსულ-აქემენიდურ სასახლეები, აქემენიანთა ერთ-ერთი სატრაპიის ცენტრი.

იულონ გაგომიძემ მრავალმხრივი და ფართო ინტერესების მქონე მკვლევარია, რომელიც მუდამ სიახლეებს ეძებს. მან პირველმა ქართველ არქეოლოგთაგან გამოიყენა აეროფოტოები, რის შედეგადაც ათეულობით მანამდე უცნობი ძეგლი გამოვლინდა შიდა ქართლში, მათ შორის ისეთი მნიშვნელოვანი ძეგლები, როგორებიცაა ბერიკლდეების ნამოსახლარი, ყორღანული ველი, დოღლაურის ვრცელი სამაროვანი. მისივე ხელმძღვანელობით გაითხარა ადრეული და გვიანდელი ბრინჯაოს ხანის შვიდი ყორღანი ბერიკლდეებზე და იმავე პერიოდის 400-ზე მეტი სამარხი დოღლაურის სამაროვანზე. იულონ გაგომიძემ პირველმა ჯერ კიდევ 1970-იან წლებში დაიწყო მუშაობა არქეოლოგიური და სამუზეუმო მონაცემების კომპიუტერიზაციის პრობლემებზე და მუდამ იჩენს აქტიურ ინტერესს ინტერდისციპლინარული კვლევებისადმი, არქეოლოგიური კვლევის დროს იგი სისტემატურად თანამშრომლობდა და თანამშრომლობს საბუნებისმეტყველო და ტექნიკურ მეცნიერებათა წარმომადგენლებთან, ხელოვნებათმცოდნეებთან. მისი ხელმძღვანელობით მომზადებული ექვსი დისერტაციიდან, სამი ინტერდისციპლინარულ კვლევას ემყარება.

იულონ გაგომიძე ეწეოდა პედაგოგიურ საქმიანობასაც. 1978-1988 წლებში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტზე კითხულობდა წინაქრისტიანული ხანის სომხეთის კულტურის ისტორიის კურსს. 2013 წელს კონკურსით აირჩიეს ილიას უნივერსიტეტში სრულ პროფესორად არქეოლოგიის დარგში. დაევალა სასწავლო პროგრამის მოწესრიგება და წაიკითხა ლექციების კურსი „არქეოლოგიის საფუძვლები“. 2013-2014 წლებში საქართველოს უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ ფაკულტეტზე კითხულობდა ლექციების კურსს ქართული ლითონმქანდა-

კებლობის ისტორიაში. წაკითხული აქვს საჯარო ლექციები არქეოლოგიის სხვადასხვა პრობლემაზე ჰალეს, მიუნსტერის, იენის (გერმანია) და აარხუსის (დანია) უნივერსიტეტებში. სისტემატურად მონაწილეობდა სამეცნიერო კონფერენციებში, როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ (სომხეთი, აზერბაიჯანი, გერმანია, საფრანგეთი, აშშ, საბერძნეთი, თურქეთი, ირანი, დანია, რუსეთი). 2013 წლიდან ეროვნულ მუზეუმში ახალგაზრდა არქეოლოგებისთვის კითხულობს ლექციების კურსს არქეოლოგიის პრობლემებზე.

ქართული საბჭოთა ენციკლოპედიის რედაქციის დაარსების დღიდან ენციკლოპედიის ბოლო XI ტომის გამოცემამდე ი. გაგოშიძე მუშაობდა რედაქტორ-კონსულტანტად არქეოლოგიის დარგში. 2011-2014 წლებში ი. გაგოშიძე ხელმძღვანელობდა საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოში არქეოლოგიური მემკვიდრეობის მართვის ცენტრს, რომელმაც მოამზადა მასალები არქეოლოგიური მემკვიდრეობის მართვის რეფორმებისათვის. ელექტრონულად აღინუსხა და ინტერნეტში განთავსდა საქართველოს არქეოლოგიური ძეგლების აღწერილობა. მან დააარსა ქართულ-ინგლისური სამეცნიერო-პოპულარული ჟურნალი „ონლაინ არქეოლოგია“ (გამოიცა ექვსი ნომერი).

ი. გაგოშიძე ს. ჯანაშიას სახელობის საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმში მუშაობის დაწყებიდანვე აქტიურად იყო ჩაბმული მუზეუმის საგამოფენო საქმიანობაში. მონაწილეობდა არაერთი გამოფენის მოწყობაში: საქართველოს არქეოლოგიური გამოფენა, სეიფის გამოფენა, ეთნოგრაფიული გამოფენა ლენინგრადში, არქეოლოგიური გამოფენა მოსკოვში, გამოფენა პარიზში „ოქროს საწმისის ქვეყანა“, არქეოლოგიური გამოფენა სიღნაღის მუზეუმში, მეღვინეობა-მევენახეობის 8000 წელი, ქართველი ებრაელები – ისტორია და თანამედროვეობა, არქეოლოგიური საგანძური, საქართველოს არქეოლოგია და სხვა.

ი. გაგოშიძის ინტერესები არასოდეს ივარგლება მხოლოდ მეცნიერებით, იგი აქტიურად ებმება საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. 1978 წელს ის ერთ-ერთი ინიციატორი იყო საზოგადოებრივი პრო-

ტესტისა, რომელმაც აღკვეთა ხელისუფლების მხრიდან სამუზეუმო ფასეულობათა ხელყოფის მცდელობა „აფხაზეთიდან მიტაცებული განძეულის უკან დაბრუნებისა“. ს. ჯანაშიას სახელობის მუზეუმში საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანთან ე.შევარდნაძესთან შეხვედრაზე წარმოთქმულ სიტყვას ფართო რეზონანსი მოჰყვა და ზვიად გამსახურდიამ „ოქროს საწმისის“ ბოლო ნომერში გამოაქვეყნა. 80-იან წლებში ი. გაგოშიძე ჩაება თბილისის სარეკრეაციო ზონისა და მიმდებარე სოფლების გადარჩენისთვის ბრძოლაში. შემდეგ კი აქტიური მოწინააღმდეგე იყო ტრანსკავკასიური რკინიგზის მშენებლობისა. შედეგად, მწვანეთა მოძრაობის დამფუძნებელთა ჯგუფში აღმოჩნდა.

ი. გაგოშიძე 1991 წელს დაინიშნა მცხეთის რაიონის პრეფექტად. 2004-2007 წლებში იყო თბილისის საკრებულოს წევრი. 2008-2009 წლებში იყო საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი დიასპორის საკითხებში. მისი ხელმძღვანელობით ჩამოყალიბდა სამსახური, რომელმაც თავის გარშემო შემოიკრიბა მსოფლიოს 56 ქვეყანაში გაფანტული ქართული დიასპორა. ამუშავდა მძლავრი ვებპორტალი, რომელზეც განთავსდა ქართულ-აზერბაიჯანული და ქართულ-სომხური სასაუბროები. მისი ხელმძღვანელობით მომზადდა ელექტრონული ვერსიები „დიასპორა მთელ მსოფლიოში“ და „ლაზური ლექსიკონი“. ფლემ ფორმატში გაკეთდა ინტერნეტურნალი „დიასპორის მაცნე“, რომელიც შეიცავდა როგორც ვიდეო, ისე აუდიო ფაილებს. გამოიცა არაერთი წიგნი: თ. პაპუაშვილის „საინგილოს ისტორია“; ვ.კუზიბაბაშვილის „ინგილოური დიალექტი“; ჟორჟ დიუმევილის „ლაზური ტექსტები“; ისა კოაზოის მოთხრობების ქართული თარგმანი; ჩვენებურების კალენდარი (ქართული დიასპორას 12 გამორჩეული წარმომადგენლის პორტრეტითა და მოკლე ბიოგრაფიით); თურქეთში მცხოვრებ ქართველებთან ერთად განხორციელდა უმნიშვნელოვანესი ეკონომიკური პროექტი კახეთში და პირველად საქართველოში სიღნაღის რაიონში გაშენდა ზეთისხილის პლანტაცია (2010 წელს აქ ზეთისხილის პირველი რთველი ჩატარდა). მხოლოდ 2009 წელს მინისტრმა უმასპინძლა

უცხოეთიდან ჩამოსულ 400-ზე მეტ დელეგაციასა და ცალკეულ პირს.

2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის დროს დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატმა მოახერხა მთელ მსოფლიოში გაფანტული ქართველების მობილიზება, რათა მათ ერთდროულად ჩაეტარებინათ საპროტესტო აქციები საქართველოს მხარდასაჭერად; ორგანიზება გაუწია საპროტესტო ჯაჭვს მთელ მსოფლიოში. 2008 წლის ომის დროს მხოლოდ დიასპორას სამინისტროს პორტალი გადაურჩა რუსეთის კიბერშეტევას და ეს იყო საქართველოს ერთადერთი ელექტრონული კავშირი მთელ მსოფლიოსთან.

2008 წლის სექტემბერში კრინიცაში (პოლონეთი) XVIII მსოფლიო ეკონომიკურ ფორუმზე იულონ გაგომიძემ წაიკითხა მოხსენება „რუსეთის როლი პოსტსაბჭოთა სივრცეში“, რომელშიც გაანალიზებულია რუსეთის დესტრუქციული ქმედებები და ნაჩვენებია, რომ რუსეთის აგრესიას საქართველოს წინააღმდეგ გაგრძელება ექნებოდა აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში. 2008-2009 წლებში დიასპორის სახელმწიფო მინისტრმა და მისმა აპარატმა 24-საათიანი მუშაობით მოახერხეს, დაეძლიათ მძლავრი რუსული საინფორმაციო შეტევა და ძირშივე აღეკვეთათ რუსეთის ხელისუფლების ანტიქართული გამოსვლების მცდელობები ქართულ დიასპორაში. 2009 წელს ორთოდოქს ჰოსპიტალიერების ორდენის კანცლერმა მაიკლ ბრეტ-გროუტერმა იულონ გაგომიძე ომისა და გამარჯვების ბრიტანული მედლებით დააჯილდოვა.

იულონ გაგომიძეს მიღებული აქვს საქართველოს სახელმწიფო ჯილდოები: ღირსების ორდენი 2005 წელს, ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენი 2010 წელს. მოპოვებული აქვს 6 სამეცნიერო-კვლევითი გრანტი, მათ შორის ერთი საერთაშორისო გრანტი: INTAS 96-0054 (ქართლის სამეფო და რომი ქ.წ. I – ქ.შ. I სს.). არის 6 საკანდიდატო დისერტაციის ხელმძღვანელი არქეოლოგიის დარგში (მათ შორის 3 ინტერდისციპლინარული კვლევა).

Iulon Gagoshidze – Scientist and Public Figure

Iulon Gagoshidze was born on July 17, 1935 in Tbilisi, Georgia. His father, Mikheil Gagoshidze was an engineer in hydro-technology, Doctor of Technical Sciences, honored scientist, professor, the first director of the Georgian Scientific Research Institute of Hydraulic Engineering and Land reclamation, the first Georgian researcher of the nature of mud flows and the chairman of the state committee for the mud flow management. His mother, Dinara Kipshidze was an architect, who took part in the construction of the Georgian House of Government and the buildings for Tbilisi Institute of Railway; she was also one of those architects, who were involved in the urban planning of Rustavi. She worked at the State Department of Monument Protection. She has surveyed and studied Georgian monuments.

Georgian family traditions have made a remarkable influence to the development of I. Gagoshidze's personality. The well-known representatives of the Kipshidzes were his grandfather, Zakaria – a Russian army officer, who completed his career as a Military General in the independent Georgia. However, he was a humanitarian by nature, as well as his brothers: Grigol Kipshidze (a friend of Ilia Chavchavadze) – an editor of „Iveria” and translator, Alexander Phroneli (Kipshidze) – historian, public figure, Ilia Chavchavadze's first biographer, author of popular scientific books: „Uprising Kakheti (1812)”, „Mtiuleti in 1804”, „The Glorious Meskheti”, „Shamil The Mountain Eagle”, „Past, present and future of Settlers” and finally his younger brother Ilia – one of the first professors at Tbilisi State University, the first Georgian author of the textbook in Mineralogy. Iulon Gagoshidze's grandmother, Katherine Berejhiani, a primary school teacher, made a significant contribution to his education. In 1953 he finished the 7th Boys School with a gold medal. He received a comprehensive education as he was taught by famous teachers of that time: David Parkadze, Varo Vardiashvili, Tamar Kazakhashvili, Kato Burjanadze, Kote Totibadze and others. He was successful in all subjects, especially in physics and mathematics.

In 1953 Iulon Gagoshidze enrolled in the Department of History of Tbilisi State University and successfully graduated from it in 1958. During his study at the University in August 1956, he took place in Bichvinta (Pitsunda) archaeological expedition (led by A. Apakidze), which defined his

further determination to become an archaeologist. At that time only the general course in archaeology was taught by Otar Japaridze at Tbilisi State University. However, a special course in archaeology was also taught (in 1958) by Otar Lortkipanidze, who had arrived from Leningrad. In 1958 he completed post-graduate course in ancient archaeology, led by the academician G. Melikishvili and the archaeologist N. Khoshtaria and completed the course in 1961. During his postgraduate years I. Gagoshidze gathered significant experience of archaeological expeditions in Mtskheta, Urbnisi, Vani and Mirmekion (Crimea) led by A.Kalandadze, G. Lomtadze, A.Javakishvili, N. Khoshtaria, V. Gaidukevich. In 1965 he defended his candidates dissertation („The Monuments of Material Culture of Ancient Georgia”) and in 1984 – doctoral dissertation („Kartli in VII-I centuries B.C. „).

Iulon Gagoshidze is a Doctor of Sciences in History and one of the leading archaeologists in Georgia. He has discovered archaeologically excavated and studied such primary monuments, like Samadlo settlements of early Hellenistic period, pagan temple complex at Dedoplist Gora of late Hellenistic and Roman periods, the royal palace at Dedoplist Gora, other burials of the nobles of the V and III centuries B.C. in Takhtidziri, etc. Archaeological studies of ancient territories such as Ksani, Liakhvi and Phroni have a distinctive place in Iulon Gagoshidze's activities. In 1960 he studied the IV century burial ground discovered near Kanchaeti village, rich for tools. In the 1970s he worked in the following territories: Tighva (Phroni Valley), Sadzeguri, Korinta, Alevi (Ksani Valley) and others. He visited Tskhinvali region each year before the beginning of the Russo-Georgian War in 2008 and he is the only archaeologist, who conducted archaeological excavations in the conflict zone – Kemerli village in 2006. In 2005 the Liakhvi Valley Museum-Reserve was founded by his initiative.

I. Gagoshidze's sphere of interests was the archeology of Medieval period of Georgia. In 2003-2008 he was the head of the Archaeological Department for Architecture, Art and Restoration Center of the Georgian Patriarchate. Under the leadership of I. Gagoshidze the expedition restoration works were performed in Jvari (Mtskheta), Tsromi, Kintsvisi and Elia Monastery (Dedoplistskaro). In 2006 when it was decided to lower the floor level in Svetitskhoveli, he was appointed to conduct excavations.

Iulon Gagoshidze, as a field archaeologist with an extensive experience, was assigned to lead the first archaeological expeditions outside Georgia

and study the ruins of the ancient Georgian monasteries. In 2004 he took part in the excavation of the remains of the V and VI centuries Georgian monastery in Umm Leisun, near Jerusalem. 2006-2008 he led the excavations of Georgian monasteries of the X and XVI centuries in Cyprus.

Iulon Gagoshidze's scientific interests include a wide range of issues related to the ancient Georgian archaeology and history: Gold metalworking, Toreutics, Ceramic manufacturing, construction and architecture, agriculture and agricultural tools, irrigation, military service and combat arms and armor, the alphabet, the borders of the kingdom of Kartli (Iberia) and trade-economic, cultural and political relations of Georgia (Colchis and Iberia) with the outside world, including the Eastern (Iran, Armenia, Syria, Palestine), Northern (Scythians, Sarmatians, Alans) and classical countries (Greece, Rome and Asia Minor).

Iulon Gagoshidze has published nine monographs:

Antiques from Ksani Valley, Tbilisi, 1964;

Самадло. Археологические раскопки, Тб., 1979;

Самадло. Каталог археологического материала, Тб., 1981;

The Georgian women jewelry, Tbilisi, 1981 (in Georgian, Russian and Spanish languages);

Trialeti burials, III, Trialeti antique burials, Tb., 1982 (in Georgian and Russian);

Au pays de la Toison d'or. Art ancien de Géorgie Soviétique, Paris, 1982 (co-author);

Money in Georgia, Tb., 2000 (in Georgian and English; co-author);

Iberia and Rome. The Excavations of the Palace at Dedoplist Gora and the Roman Influence in the Caucasian Kingdom of Iberia, Langenweissbach: Beier & Beran, 2008 (co-author and co-publisher);

The Georgian monastery in Cyprus, Tb., 2014 (in Georgian and English, co-author).

As well as about three hundred scientific articles in Georgian, Russian, Azerbaijanian, English, French, German and Persian languages in the fields of archaeology, history, art history and computer sciences. His studies changed the existing concepts on principal aspects of culture and history of ancient Georgia. For example, as a result of his study of Samadlo, the III century A.D. archaeological artefacts were dissociated from artefacts of previous and subsequent periods, which enabled the researchers to reveal culture of the newly

formed Kingdom of Kartli (Iberia). Samadlo became a standard for archaeological sites of Hellenistic Georgia, for example „Sadamlo Ceramics” is a common and generally applied term in archaeological literature.

In the II century B.C. and I century A.D. the results of the discovery and the study of temple complex at Dedoplis Gora and its comparison to Achaemenid and Hellenistic architectures showed that Iberia certainly was an integral part of the Hellenistic world. This study has changed a widespread view, that creation of monumental temple buildings in Georgia became essential after the spread of Christianity.

The studies of artefacts of Achaemenid and Hellenistic periods allowed Gagoshidze to claim that Persian-Achaemenid and Hellenistic cultural impulses were coincident and merged with traditions of Achaemenid Georgia, consequently created artefacts could be called „Greek East”, likewise the Achaemenid and Hellenistic monuments of the Near East. I. Gagoshidze proved that these innovations, introduced to Georgia in the Achaemenid period, survived till the Roman era and that is why the scenes engraved on the bone plates discovered in the palace at Dedoplis Gora (and also in the area of historic Iberia) are surprisingly similar to Sasanian art monuments: Sasanian art is a kind of renaissance of the Achaemenid one.

The analysis of numerous and diverse artefacts discovered as a result of excavations in the palace at Dedoplis Gora, destroyed by powerful earthquakes and the fire in the last quarter of the I century, enables the researchers to display with astonishing precision and completeness almost all areas of spiritual and material cultures of the Kingdom of Kartli and the relations of Georgia with the outside world, which is described in a number of articles and a collective monography – „The kingdom of Kartli (Iberia) and Rome in the I century B.C. and I century A.D. „, which was published in 2008 in Germany in English language.

Excavation of the cemetery of V-III centuries B.C. in Takhtidziri allowed I. Gagoshidze to presume the existence of Shida Kartli within the boundaries of the Kingdom of Colchis and also a cultural continuum between Iberia and Colchis. Under his leadership a project „Georgia and the Outside World in IV-III Centuries B.C.” received a state grant of Rustaveli Foundation involving the study of the above-mentioned problems. Iulon Gagoshidze's essay about distribution and introduction of Christianity in Kartli attracts attention.

Iulon Gagoshidze's authority in these disciplines is recognized by Georgian and foreign colleagues. That is why in 1994-2002 he was invited to participate in the Georgian-German expedition in Kakheti (the expeditions were led by I. Pitshelauri and A. Purtvengler) and one of the heads of the expedition (A. Purtvengler) apprenticed German students with him.

Collaborations with German students continued in Azerbaijan, where the Azeri-Georgian-German expedition begun in 2006. During the expedition Persian-Achaemenid palaces, Achaemenid satrapy centers of V-IV B.C., were discovered and studied near Karajamirli, Shamkori region of Azerbaijan, close to the southern border of Georgia.

Iulon Gagoshidze is a versatile researcher with a wide range of interests. He is always looking for novelties. He was the first of the Georgian archaeologists who used the air-photos, which resulted in dozens of previously unknown monuments identified in Shida Kartli region including: Beriklde settlements, mound velley and Doghlauri cemetery. He led excavations of seven burial grounds of the Early and Late Bronze Age and 400 burials of the same period in Doghlauris cemetery. In the 1970s Gagoshidze was the first to start working on the problem of computerization of archaeological data. He always reveals an active interest to the problems of interdisciplinary studies. During the archaeological research he regularly collaborated with the representatives of the sciences, art history and applied sciences. The three of his students' six dissertations are based on interdisciplinary research.

Gagoshidze was active in education. In 1978-1988 he taught the course of the history of Armenian culture of the pre-Christian period at the Department of Oriental Studies of Tbilisi State University. In 2013 he was elected as a full professor in archeology at Tbilisi Ilia University. He was assigned to administer the university archeology program and also delivered lectures on „The Principles of Archaeology”. In 2013-2014 he taught the course of the history of Georgian metal sculpture at the Department of Humanities of The University Of Georgia. He delivered public lectures on various problems in archaeology at the universities of Halle, Münster, Jena (Germany) and Aarhus (Denmark). He regularly participated in scientific conferences, both in Georgia and abroad (Armenia, Azerbaijan, Germany, France, USA, Greece, Turkey, Iran, Denmark, Russia). Since 2013 he has been teaching the course in archaeology at the National Museum of Georgia.

Gagoshidze worked as an editor-consultant for the Georgian Soviet Encyclopedia in the field of archaeology from the establishment of its editorial board, till the publication of the last volume XI. In 2011-2014 Gagoshidze led the Archaeological Heritage Preservation Center at the National Agency for the Preservation of Cultural Heritage, which prepared materials for reforming of archaeological heritage management. The descriptions of archaeological sites and monuments were published online. He founded the popular Georgian-English scientific magazine „Online Archeology” (six volumes were published).

Since the beginning of his work at Janashia State Museum of Georgia, I. Gagoshidze had been involved in organization of the following exhibitions: exhibition of Georgian archaeology, ethnographic exhibition in Leningrad, archaeological exhibition in Moscow, exhibition „The Country of Golden Fleece” in Paris, archaeological exhibition in Signaghi museum, „8 000 Years of Wine-making”, Georgian Jews exhibition „History and Modernity”, archaeological treasures, Georgian archaeology, etc.

I. Gagoshidze's interests were not limited only to science. He is actively involved in public activities. In 1978 he was one of the initiators of public protest, which has prevented the government from the attempts to deprive the museum of its treasures – „to return the treasury back to Abkhazia”. His address to E. Shevardnadze, then a Secretary of the Central Committee of Communist Party, at S. Janashia State Museum attracted a wide interest. It was published by Zviad Gamsakhurdia in the last issue of a „Golden Fleece” magazine.

In the 80s Gagoshidze was involved in the activity for the preservation of recreation areas of Tbilisi and surrounding villages. Then he was an active opponent of the construction of Trans-Caucasian Railway. As a result he became founders of Georgian Green Movement.

In 1991 he was appointed as a Prefect of Mtskheta region. In 2004-07 he was a member of the City Council. In 2008-2009 he served as the State Minister for Diaspora Issues. Under his leadership ministry formed an agency, which communicated with Georgian diaspora spread in 56 countries; a powerful web-portal was launched, Georgian-Azerbaijani and Georgian-Armenian phrasebooks were published online. He supervised publications: „Diaspora all over the world” – electronic version; „Laz dictionary” – electronic version; Internet journal in a flash-format „The Diaspora Messen-

ger” containing both video and audio files. Also quite a few books: „The History of Saingilo” by T. Papuashvili; „The Ingil Dialect” by V. Kuzibashvili; „The Laz Texts” by Georges Dumézil; Georgian translations of Issa Koazoy's tales; The Chveneburi Calendar (with the portraits and short biographies of 12 distinguished representatives of the Georgian diaspora in Turkey). The significant economic projects (in cooperation with the Georgians living in Turkey) were implemented in Kakheti – the first olive plantations were planted in Signaghi region (the first harvesting was in 2010). Only in 2009 the minister hosted more than 400 foreign delegations and individual visitors.

During the Russo-Georgian War of 2008 the Office of the Georgian State Minister for Diaspora Issues managed to mobilize the Georgians all over the world to support Georgia and organize protest chains all over the world. Just the above-mentioned Ministry portal survived from Russian cyberattacks and it was Georgias only electronic access to the entire world in August 2008.

Iulon Gagoshidze gave a speech at the XVIII World Economic Forum in September 2008 in Krynica (Poland). His speech – „Russia's Role in the Post-Soviet Space” analyzed the destructive actions of Russia and showed that Russian aggression against Georgia could be continued in the East European countries. In 2008-2009 the office of the Georgian State Minister for Diaspora Issues managed to overcome the attack of powerful Russian media and prevent the Russian Government's anti-Georgian activities in the Georgian Diaspora. In 2009 Michael Brett-Grouter, the bearer of the Chancellor of the Order of Orthodox hospitallers awarded the British Order of Victory to Iulon.

Iulon Gagoshidze has received the following awards: The Medal of Honor in 2005, The Presidential Order of Excellence.

Iulon Gagoshidze has received six scientific research grants including the International one: INTAS 96-0054 (The Kingdom of Kartli and Rome in the I century B.C. and I century A.D.). Six dissertations under his supervision (including three interdisciplinary researches) are defended in the field of archaeology.

იულონ გაბოშიძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ძირითადი თარიღები

- 1935 წ. 17 ივლისს დაიბადა ქ. თბილისში.
- 1953 წ. ოქროს მედლით დაამთავრა თბილისის მე-7 ვაჟთა სკოლა.
- 1953-1958 წწ. სწავლობდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტზე.
- 1958-1961 წწ. სწავლობდა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ს. ჯანაშიას სახ. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ასპირანტურაში – ანტიკური ხანის არქეოლოგიის სპეციალობით.
- 1961 წლიდან მუშაობს ს. ჯანაშიას სახ. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმში (ამჟამად საქართველოს ეროვნული მუზეუმი) სხვადასხვა თანამდებობებზე: უმცროსი მეცნიერ-თანამშრომელი, სწავლული მდივანი, უფროსი მეცნიერ თანამშრომელი, განყოფილების ხელმძღვანელი, მთავარი მეცნიერ თანამშრომელი.
- 1956 წ. ბიჭვინთის ექსპედიციის წევრია.
- 1957, 1958, 1978 წწ. მცხეთის ექსპედიციის წევრია.
- 1957, 1958, 1959 წწ. ვანის ექსპედიციის წევრია.
- 1958-1963 წწ. ურბნისის ექსპედიციის წევრია.
- 1960 წ. მირმეკიონი (ყირიმი), ექსპედიციის წევრია.
- 1962-1963 წწ. ითხვისის ექსპედიციის ხელმძღვანელის მოადგილეა.
- 1965 წელს მიენიჭა ისტორიულ მეცნიერებათა კანდიდატის წოდება.
- 1965-1990 წწ. კითხულობს ლექციებს თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახ. სახელმწ. უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტზე სომხური კულტურის ისტორიაში.
- 1966 წ. საჩხერის ექსპედიციის წევრია.
- 1966-1972, 1976 წწ. სამადლოს ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 1968-1982 წწ. ქსნის ხეობის ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 1969-1970 წწ. კახეთის (ვაჩნაძიანი, სადულა), ექსპედიციის წევრია.
- 1971 წ. კავთისხევის ციხიაგორაზე არქეოლოგიური გათხრების ექსპედიციის ხელმძღვანელია.

- 1972-1984, 2014 წწ. დედოფლის მინდვრის არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 1975-1987 წწ. ქართული საბჭოთა ენციკლოპედიის რედაქტორ-კონსულტანტია არქეოლოგიაში.
- 1978 წ. თხოთის მთის არქეოლოგიური გათხრების ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 1978-1988 წწ. მუშაობს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო ინფორმაციის ცენტრში, არქეოლოგიური და სამუზეუმო კომპიუტერული კატალოგიზაციის ჯგუფის ხელმძღვანელად.
- 1978-2003 წწ. კითხულობს ლექციებს თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახ. სახელმწ. უნივერსიტეტში, ჰალეს, მიუნსტერის, იენის (გერმანია) და აარხუსის (დანია) უნივერსიტეტებში.
- 1979-1981 წწ. დოღლაურსა და ბერიკლდეებზე არქეოლოგიური გათხრების ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 1980-1991 წწ. არქეოლოგიური და სამუზეუმო კომპიუტერული კატალოგიზაციის ჯგუფის ხელმძღვანელია.
- 1982 წ. ტახტი-სანგინის (ტაჯიკეთი) ექსპედიციის წევრია.
- 1984 წ. მიენიჭა ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხი.
- 1985-1993, 2004, 2007, 2013-2015 წწ. დედოფლის გორაზე არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 1991 წ. მცხეთის რაიონის პრეფექტია.
- 1991 არქეოლოგიური გათხრების ხელმძღვანელია გორის ციხეზე.
- 1994-2002 წწ. კახეთის (ქართულ-გერმანული არქეოლოგიური ექსპედიცია), ექსპედიციის წევრია.
- 1995 წ-დან გელათის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსია.
- 1996-1997 წწ. ტახტიძირის ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 2000 წ. შავიზღვისპირეთის არქეოლოგიისა და კულტურის ისტორიის ცენტრის წევრ-კორესპონდენტია.
- 2002 წ. Ancient West and East (ლეიდენი-ბოსტონი-კიოლნი) საკონსულტაციო საბჭოს წევრია.
- 2004 უმ-ლეიზუნის (ისრაელი) ექსპედიციის ხელმძღვანელია.

- 2005 წ. დაჯილდოვდა ღირსების ორდენით.
- 2006 წ. აირჩიეს თბილისის საკრებულოს წევრად.
- 2006 წ. სვეტიცხოველში სარესტავრაციო სამუშაოებთან დაკავშირებით ჩატარებული არქეოლოგიური გათხრების ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 2006 წ. დედოფლისწყაროს არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 2006-2007, 2010 წწ. დალია (კვიპროსი) ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 2006-2013 წწ. ყარაჯამირლის (აზერბაიჯანი) აზერბაიჯანულ-ქართულ-გერმანული არქეოლოგიური ექსპედიციის მონაწილეა საქართველოს მხრიდან.
- 2008-2009 წწ. დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრია.
- 2009 წ. 2008 წლის ომში საქართველოს რუსეთზე მორალური გამარჯვების აღსანიშნავად დაჯილდოვდა ომისა და გამარჯვების ბრიტანული მედლებით.
- 2010-2014 წწ. კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოში არქეოლოგიური მემკვიდრეობის მართვის სამსახურის უფროსია.
- 2010 წ. დაჯილდოვდა ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენით.
- 2011 წლიდან დღემდე საქართველოს ეროვნული მუზეუმის მეცნიერ-კონსულტანტია.
- 2012-2013 წწ. დოღლაურის არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 2012 წ. დვანის არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელია.
- 2013 წ. მიენიჭა ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სრული პროფესორი წოდება
- 2015 წ. გადარჩენითი არქეოლოგიური ექსპედიციის (ბერიკლდეები-2) ხელმძღვანელია.

The Main Dates of Iulon Gagoshidze's Life and Activity

1935 was born on July 17 in Tbilisi, Georgia.

1953 graduated from the 7th Boys School with a gold medal.

1953-1958 studied at Tbilisi State University, Department of History.

1958-1961 was a post-graduate student at S. Janashia State Museum of the Georgian Academy of Sciences to specialize in antique archaeology.

Since 1961 he has been working at S. Janashia State Museum of Georgia (currently – Georgian National Museum) in various positions: Junior Fellow Researcher, Secretary, Senior Scientist, Head of the Department, Chief Scientist.

1956 a member of the expedition in Pitsunda.

1957, 1958, 1978 a member of the expedition in Mtskheta.

1957, 1958, 1959 a member of the expedition in Vani.

1958-1963 a member of expedition in Urbnisi.

1960 a member of the expedition in Mirmekioni (Crimea).

1962-1963 deputy head of the expedition in Itkhvisi.

1965 was awarded a title of the Candidate of Historical Sciences.

1965 – 1990 gave lectures in Armenian cultural history in the Department of Oriental Studies at Tbilisi I. Javakhishvili State University.

1966 a member of the expedition in Sachkhere.

1966-1972, 1976 head of the expedition in Samadlo.

1968-1982 head of the expedition in Ksany valley.

1969-1970 a member of the expedition in Kakheti (Vachnadziani, Sadugha).

1971 head of the archaeological excavations in Kavtiskhevi Tsikhiagora.

1972-1984, 2014 head of the archaeological expedition in Dedoplis Gora.

1975-1987 a consultant-editor of „The Georgian Soviet Encyclopedia” in archaeology.

1978 head of the archaeological excavations in Tkhota mountain.

1978-1988 worked at Scientific Information Center of the Georgian Academy of Sciences as head of the group of computer cataloging of archaeological and museum materials

1978-2003 gave lectures at Tbilisi I. Javakhishvili State University, Georgian Technical University, Halle, Münster, Jena (Germany) and

Aarhus (Denmark) Universities.

1979-1981 head of the archaeological expeditions in Doghlaura and Berikldeebi.

1982 a member of the expedition of Takht-i-Sangini (Tajikistan).

1984 was awarded the Doctor's degree of Historical Sciences.

1985 -1993, 2004, 2007, 2013 – 2015 head of the archaeological excavations at Dedoflis Gora.

1991 was a Prefect of Mtskheta.

1991 head of the archaeological excavations in Goris Tsikhe.

1994-2002 a member of the expedition in Kakheti (Georgian-German Archaeological Expedition).

Since 1995 an academician at Gelati Academy of Sciences.

1996-1997 head of the expedition in Takhtidziri.

2000 a corresponding member of the Black Sea Archaeology and Cultural History Center.

2002 a member of the Advisory Board of the Ancient West and East (Leiden-Boston-Cologne).

2004 head of the expedition in Umm-leizun (Israel).

2005 was awarded a „Medal of Honor”.

2006 was elected as a member of the City Council.

2006 head of the expedition of the archaeological excavations related to the restoration works in Sveticxoveli.

2006 head of the archaeological expedition in Dedoplistskaro.

2006-2007, 2010 head of the expedition in Ghalia (Cyprus).

2006-2013 a participant of the Azerbaijan-Georgian-German archaeological expedition in Qarajamirli (Azerbaijan) on behalf of Georgia.

2008-2009 Georgian State Minister for Diaspora Issues.

2009 was awarded the British Order of Victory as a symbol of the Georgian moral victory in the war with Russia in 2008.

2010-2014 head of the Archaeological Heritage Management Department at the National Agency for Cultural Heritage Preservation.

2010 was awarded the Presidential Order of Excellence.

Since 2011 a scientific advisor at the Georgian National Museum.

2012-2013 head of the archaeological expedition in Doghlauri.

2012 head of the archaeological expedition in Dvani.

2013 was awarded a rank of full professor at Ilia State University.

2015 head of the archaeological expedition (in Berikldeebi-2).

იულონ გაგოშიძის შრომები Iulon Gagoshidze's Works

1947

1. არხილოსკალო: [დედოფლისწყაროს რ-ნი] // პიონერი. – 1947. – N10. – გვ. 16-17.

1962

2. ადრეანტიკური ხანის ქართული ოქრომჭედლობის ისტორიისათვის // საქ. სსრ მეცნ. აკად. საზ. მეცნ. განყ-ბა. ასპირანტთა და ახალგაზრდა მეცნ. მუშაკთა XIII სამეცნ. კონფ. (თბილისი). – თბ.: საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა. – 1962. – გვ. 23-25.
3. უძველესი ქართული საბეჭდავი ბეჭდები // აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმის X სამეცნ. სესია. (1962 წ. 27-29. IV). მოხსენებების თეზისები – თბ.: საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1962. – გვ. 10. – პარალ. ტექსტი რუს.
Древнейшие грузинские перстини-печати // X научная сесия Гос. музея Грузии им. акад. С.Н. Джанашиа. (1962 г. 27-29. IV). Тезиси докладов. – Тб.: Изд. АН ГССР, 1962. – С.17. – Парал. текст груз.
4. „ქვაცხელა“: [ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგიური გამოფენის ერთ-ერთი უნიკალური ექსპონატის შესახებ] // თბილისი. – 1962. – 5 ივლისი.
თანაავტ. თ. ციციშვილი.

1963

5. ადრეანტიკური ხანის სამარხი ქსნიდან // აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმის XI სამეცნ. სესია. (1963 წ. მაისი). მოხსენებების თეზისები – თბ.: საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1963. – გვ. 7. – პარალ. ტექსტი რუს.

Погребение реннеэтнических эпохи из Ксани // XI научная сессия Гос. музея Грузии им. акад. С.Н. Джанашиа. (1962 г. Май). Тезиси докладов. – Тб.: Изд. АН ГССР, 1963. – С. 11-12. – Парал. текст груз.

1964

6. ადრეანტიკური ხანის ძეგლები ქსნის ხეობიდან / აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმი. – თბ.: მეცნიერება, 1964. – 109 გვ.: 8 ფ. ილ. – რეზ. რუს.
Памятники раннеантичной эпохи из Ксанского Ущелья / Гос. музея Грузии им. акад. С.Н. Джанашиа. – Тб.: Мецниереба, 1964. – 109 с.: 8 с. ил. – Рез. рус.

1965

7. Памятники материальной культуры раннеантичной Грузии: (Ист.-археол. исследование): Автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. ист. наук / ТГУ. – Тб., 1965. – 21 с.

1967

8. ელინისტური ხანის მასალები სამადლოდან // საქ. სახელმწ. მუზეუმის მოამბე. – 1967. – ტ. 27-В. – გვ. 53-93.: 3 ფ. ტაბ. – რეზ. რუს.
Памятники эллинистического времени из Самадло // Вестник Гос. музея Грузии. – 1967. – Т. 27-В. – С.53-93.: 3 л. табл. – Рез. рус.

1968

9. ითხვისის სამარხი // საქ. სახელმწ. მუზეუმის მოამბე. – 1968. – ტ. 25-В. – გვ. 31-45.: II ფ. ტაბ. – რეზ. რუს.
Погребения из Итхвиси // Вестник Гос. Музея Грузии. – 1968. – Т. 25-В. – С. 31-45.: II л.табл. – Рез. рус.

1969

10. ქსნის არქეოლოგიური ექსპედიციის 1966-67 წწ. მუშაობის მოკლე ანგარიში // საქ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგიური ექსპედიციები (1965-1967 წწ. ანგარიშები). [ტ. 1.] / აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმი. – თბ.: მეცნიერება, 1969. – გვ. 40-44.: ტაბ. I-III.

1970

11. სამადლოში მოპოვებული მოხატული ჭურჭელი: [ქართლი] // ძეგლის მეგობარი. – 1970. – N23. – გვ. 41-46. – რეზ. რუს. Расписная керамика Самадло: [Картли] // Дзеглис мегобари (Друг памятника). – 1970. – N23. – С. 41-46. – Рез. рус.
12. География маршрутов – вся Грузия: [Беседа с ученым секр. музея, об экспедициях, запланированных музеем Грузии им. С. Джанашиа] / Записал Ж. Хачапуридзе // Молодежь Грузии. – 1970. – 25 июля.

1971

13. ქსნის არქეოლოგიური ექსპედიციის 1968-1969 წლების მუშაობის მოკლე ანგარიში // საქ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგიური ექსპედიციები. ტ. 2. / აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმი. – თბ.: მეცნიერება, 1971. – გვ. 53-62. – რეზ. რუს. Краткий отчет работ Ксанской археологической экспедиции за 1968 и 1969 гг. // Археологические экспедиции Гос. Музея Грузии. Т. 2. / Гос. музея Грузии им. акад. С. Джанашиа.- Тб.: Мецниереба, 1971. – С. 53-62. – Рез. рус.
14. ქსნის არქეოლოგიური ექსპედიციის 1969 წლის მუშაობის ანგარიში // არქეოლოგიური კვლევა-ძიება საქართველოში 1969 წელს / ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტ., არქეოლ. და ეთნოგრ. ინ-ტი. – თბ.: მეცნიერება, 1971. – გვ.75-77. – პარალ. ტექსტი რუს. – გვ.186- 187.

Отчет работ Ксанской археологической экспедиции за 1969 г. // Археологические исследования в Грузии в 1969 году / Ин-т ист., арх. и этногр. им. И. А. Джавахишвили. – Тб.: Мецниереба, 1971. – С. 186- 187. – Парал. текст. груз. – С. 75 – 77.

15. Раскопки городища Самадло // Археологические открытия 1970 года. – М.: Наука, 1971. – С. 383-384.
16. Раскопки городища „Самадло” // Тезисы докладов посвященных итогам полевых археологических исследований в 1970 г. в СССР (Археологические секции). – Тб., 1971. – С.190-191.

1972

17. კახეთის არქეოლოგიური ექსპედიციის 1971 წლის მუშაობის წინასწარი ანგარიში // არქეოლოგიური კვლევა-ძიება საქართველოში 1971 წელს წელს / ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტ., არქეოლ. და ეთნოგრ. ინ-ტი. – თბ.: მეცნიერება, 1972. – გვ. 15-19. – რეზ. რუს.

თანაავტ.: თ. ბუგიანიშვილი, შ. დედაბრიშვილი, კ. ფიცხელაური, რ. რამიშვილი, მ. უზუნაშვილი.

Предварительный отчет работ 1971 года Кахетинской археологической экспедиции // Археологические исследования в Грузии в 1971 году / Ин-т ист., арх. и этногр. им. И. А. Джавахишвили. – Тб.: Мецниереба, 1972. – С. 15-19. – Рез. рус. – С. 85-90.

Соавт.: Т. Бугианишвили, Ш. Дедабришвили, К. Пицхелаური, Р. Рамишвили, М. Узунашвили.

18. ქსნის ექსპედიცია // არქეოლოგიური კვლევა-ძიება საქართველოში 1971 წელს / ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტ., არქეოლ. და ეთნოგრ. ინ-ტი. – თბ.: მეცნიერება, 1972. – გვ. 36-38. – რეზ. რუს. Ксанская экспедиция // Археологические исследования в Грузии в 1971 году / Ин-т ист., арх. и этногр. им. И. А. Джавахишвили. – Тб.: Мецниереба, 1972. – С. 36-38. – Рез. рус. – С. 111-113.

19. ძვ. წ. VI-II სს. აღმოსავლურ-ქართული კერამიკის შესახებ // აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმის XX სამეცნ. სესია. მიძღვნილი სსრკ-ს შექმნის 50 წლისთავისადმი. სე-

სიის მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა ანოტაციები / საქ. სსრ მეცნ. აკად. – თბ.: მეცნიერება, 1972. – გვ. 8-9.

1973

20. ალგეთის ფიალა // საქ. სსრ მეცნ. აკად. მაცნე. ისტ., არქეოლოგ., ეთნოგრ. და ხელოვნების სერია. – 1973. – N4. – გვ. 81-98.: 1 ფ. ტაბ.
თანაავტ. მ. საგინაშვილი.
21. ბატილუმები არადეთიდან [ქარელის რაიონის სოფ. არადეთიდან არქეოლოგიური ნივთების შესახებ] // ძეგლის მეგობარი. – 1973. – N33. – გვ. 77-82. – რეზ. რუს.
Батиллы из Арадети: [Об археолог. находке около с. Арадети Карельского района] // Дзеглис мегобари (Друзья памятников культуры). – 1973. – N33. – С. 77-82. – Рез.рус.
22. დავიცვათ, გავუფრთხილდეთ!: [საქ. სსრ მეცნ. აკად. გ. ჩუბინაშვილის სახ. ქართული ხელოვნების ისტორიის ინტის ექსპედიცია მდ. ძამას ხეობაში] // სახალხო განათლება. – 1973. – 12 ოქტომბერი.
თანაავტ.: ნ. ჩუბინაშვილი, თ. სანიკიძე.
23. დედოფლის მინდვრის საიდუმლო: [საქ. სსრ მეცნ. აკად. ს. ჯანაშიას სახ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგ. ექსპედიცია ქართლის რ-ში] // კომუნისტი. – 1973. – 6 სექტემბერი.
24. მინის ფიალების წარმოების ისტორიისათვის აქემენიდურ ხანაში // აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმის XXI სამეცნიერო სესია. (1973წ. 11-13 აპრილი) სესიის მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა ანოტაციები. – თბ.: მეცნიერება, 1973. – გვ. 11-12.
თანაავტ. მ. საგინაშვილი.

1974

25. ქსნის არქეოლოგიური ექსპედიციის 1970-1971 წლების მუშაობის მოკლე ანგარიში // საქ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგიური ექსპედიციები. ტ. 3. / საქ. სსრ მეცნ. აკად., ს.

ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმი. – თბ.: მეცნიერება, 1974. – გვ. 79-91. – პარალ. ტექსტ. რუს. – გვ. 89-91.

Краткий отчёт работы Ксанский археологической экспедиции за 1970-1971 гг. // Археологические экспедиции Гос. Музея Грузии. Т. 3. / Гос. музея Грузии им. акад. С. Джанашиа. – Тб.: Мецниереба, 1974. – С. 79-91. – Парал. текст. груз. – С. 79-88.

26. წარმართული ტაძარი დედოფლის მინდორზე: [ქარელის რაიონი] // ძეგლის მეგობარი. – თბილისი, 1974. – N35. – გვ. 70-78. – რეზ. რუს.

Языческий храм: [В Карелском районе] // Дзеглис мегобари (Друг памятников культуры). – 1974. – N35. – С. 70-78. – Рез. рус.

27. Раскопки на Дедоплис миндори // Археологические открытия 1973 года. – М.: Наука, 1974. – С. 432.

1975

28. ალგეთის სამარხი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 1. – თბ., 1975. – გვ. 282.

29. ამუკი (კრებიითი სახელი მრავალფენიანი არქეოლოგიური ძეგლებისა) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 1. – თბ., 1975. – გვ. 410.
თანაავტ.: რ. რამიშვილი.

30. ამფორა // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 1. – თბ., 1975. – გვ. 415.

31. არქეოლოგიური განძი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 1. – თბ., 1975. – გვ. 597-598.

32. არქეოლოგიური კულტურა // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 1. – თბ., 1975. – გვ. 598.

33. არქეოლოგიური ძეგლები // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 1. – თბ., 1975. – გვ. 599.

34. ვერცხლის თასი ყანჩაეთიდან: [ლენინგორის რაიონი] // საქ. სახელმწ. მუზეუმის მოამბე. – 1975. – ტ. 31-В. – გვ. 98-103. – რეზ. რუს.

თანაავტ. ი. ანდრიაშვილი.

Серебряная чаша из Канчаети: [Ленингорский район]
// Вестник Гос. музея Грузии. – 1975. – Т. 31-В. – С. 98-103. –
Рез. рус.

Соавт.: И. Андриашвили.

35. სამადლოს არქეოლოგიური ექსპედიციის 1972 წლის მუშაობის ანგარიში // საქ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგიური ექსპედიციები. ტ. 4 / აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმი. – თბ.: მეცნიერება, 1975. – გვ. 59-74.
36. სამადლოს ნაქალაქარზე: [არქეოლოგიური მონაპოვრები] // ფრესკა. – 1975. – N7. – გვ. 33-34.
37. უნიკალური: [საქ. სსრ მეცნ. აკად. ს. ჯანაშიას სახ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგ. ექსპედიციის მიერ დედოფლის მინდორზე წარმოებული გათხრების შედეგებზე] // კომუნისტი. – 1975. – 20 აგვისტო.
38. К датировке могильника Нерон Дереси: [с. Санта Цалкского района Груз. ССР] // Акад. наук Груз. ССР. Мацне (Вестник). Серия ист., арх., этногр. и истории искусства. – 1975. – N2. – С. 90-103.
39. Ожерелье Серафиты // В мире прекрасного. календарь 1976. – Москва., 1975. – (ноябрь 15-21).
40. Храмовый комплекс эллинической эпохи в восточной Грузии // Всесоюз. науч. конф. Античные Византийские и местные традиции в странах Восточного Черноморья. Май, 1975. Тезисы докладов / Тбил. Гос. Университет. – Тб., 1975. – С. 37-38.

1976

41. დედოფლის მინდორი: [არქეოლოგიური აღმოჩენები შიდა ქართლში] // ფრესკა. – 1976. – N8. – გვ.10-11
42. მასალები ქართული ოქრომჭედლობის ისტორიისათვის (ჩვენს წელთაღრიცხვამდე I ათასწლეულის I ნახევარი). (ტაბ. I-VI) // საქ. სახელმწ. მუზეუმის მოამბე. – 1976. – ტ. 32-В. – გვ. 5-38. – რეზ. რუს.

Материалы к истории златокузнечества в Грузии. (I половина I тысячелетия до н. э.) // Вестник Гос. музея Грузии. - 1976. - Т.32-В. - С. 5-38. - Рез. рус.

1977

43. არმაზისხევის საგანძური: [1940 წ. მცხეთის მახლობლად არქეოლოგიური გათხრების შედეგები] // ფრესკა. - 1977. - №9. - გვ. 42.
44. ახალგორის განძი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.2. - თბ., 1977. - გვ.83.
45. ბალთა // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.2. - თბ., 1977. - გვ.171.
46. ბაიერნი (ბაიერნი ფრიდრიხ. ავსტრ. ნატურალისტი და არქეოლოგი) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.2. - თბ., 1977. - გვ.154.
47. ბართოლომეი ივანე ალექსის ძე (არქეოლოგი და ნუმიზმატი) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.2. - თბ., 1977. - გვ. 208.
თანაავტ.: შ. ხანთაძე.
48. ბრინჯაოს ხანა // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.2. - თბ., 1977. - გვ. 524.
თანაავტ.: კ. ფიცხელაური.
49. ბულა (მედალიონი ძველ რომში) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.2. - თბ., 1977. - გვ. 557.
თანაავტ.: გ. დონდუა.
50. წარმართული სატაძრო კომპლექსის გათხრები დედოფლის მინდორზე // საქ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგიური ექსპედიციები. ტ. 5 / აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმი. - თბ.: მეცნიერება, 1977. - გვ. 72-83.: 5 ფ. ტაბ. - რეზ. რუს.
Раскипки языческого храмового комплекса на Дедоплис Мондори // Археологические экспедиции Гос. Музея Грузии. Т. 5 / Гос. музея Грузии им. акад. С. Джанашиа. - Тб.: Мецниереба, 1977. - С. 78-83.: 5 л. таб. - Рез. рус.

51. Городище Самадло. Античные памятники Колхиды и Иберии // Краткие сообщения института археологии (Москва). – 1977. – №151. – С. 83-86.
52. Раскопки храма I в. до н.э. в Дедоплис Миндори (Восточная Грузия) // Краткие сообщения института археологии (Москва). – 1977. – №151. – С.102-108.
53. Храмовый комплекс II-I вв. до н. э. на Дедоплис Миндори: II Междунар. симпозиум по груз. искусству / Ин-т истории наук груз. искусства им. Г.Н. Чубинашвили АН СССР – Тб.: Мецниереба, 1977. – С. 1-10.
54. The temple complex at Dedoplis Mindori, 2nd-1st centuries B.C. // 11^e Symposium International sur l'Art Georgien. – Tbilissi, 1977. – P. 1-10.

1978

55. გარნისი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.3. – თბ., 1978. – გვ. 7.
56. გვერგვი (საყელური) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.3. – თბ., 1978. – გვ. 140.
57. გუად-იხუ (აფხაზეთი) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.3. – თბ., 1978. – გვ. 285.
58. გუდაბერტყა // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.3. – თბ., 1978. – გვ. 290.
59. დამლა // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.3. – თბ., 1978. – გვ. 358.
თანაავტ.: მ. მაკალათია, გ. კიკნაძე.
60. დედოფლის მინდვრის არქეოლოგიური ძეგლები // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.3. – თბ., 1978. – გვ. 433.
61. დვანის სამაროვანი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.3. – თბ., 1978. – გვ. 491.
62. დედოფლის მინდვრის სატაძრო კომპლექსის 1976-1977 წწ. არქეოლოგიური გათხრების ანგარიში. (ტაბ. XVI-XVII) // საქ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგიური ექსპედიციები. ტ. 6 /

აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმი. – თბ.: მეცნიერება, 1978. – გვ. 62-77. – რეზ. რუს.

Отчет археологических раскопок храмового комплекса II-I вв. до н. э. Дедопли Миндори В 1976-1977 гг. (Табл. XVI-XVII) // Археологические экспедиции Гос. Музея Грузии. Т. 6 / Гос. музея Грузии им. акад. С. Джанашиа. – Тб.: Мецниереба, 1978. – С. 76-77. – Рез. Рус.

63. Мцхетская археологическая экспедиция // Полевые археологические исследования в 1975 году (Краткие сообщения). – Тб.: Мецниереба, 1978 [на обл. 1979]. – С. 38-41.; XVI-XXI табл.

Соавт.: А. Апакидзе, А. Каландадзе, В. Николайшвили.

64. Отчет о раскопках Садуга-Гора // Полевые археологические исследования в 1975 году. – Тб.: Мецниереба, 1978 [на обл. 1979]. – С. 62-64.

Соавт.: М. Узунашвили.

1979

65. ზემო ავჭალის სამარხი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 4. – თბ., 1979. – გვ. 506.

66. ზორასტრიზმი საქართველოში // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 4. – თბ., 1979. – გვ. 537-538.

67. თაგილონის განძი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 4. – თბ., 1979. – გვ. 558.

68. თელოვანის განძი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 4. – თბ., 1979. – გვ. 649.

69. თიღვა // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 4. – თბ., 1979. – გვ. 685-686.

თანაავტ.: დ. თუშაბრამიშვილი, შ. საღარაძე.

70. თოლოსი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 4. – თბ., 1979. – გვ. 691.

71. Из истории грузинско-иранских взаимоотношений VI-I вв. до н. э. (По археологическим данным) // Искусство и археология Ирана и его связь с искусством народов СССР с древнейших

времен. III Всесоюз. Конф. Тезисы докладов. [Москва, Февраль. 1979]. – М.: Совет. Художник, 1979. – С. 28-29.

72. Самадло: (Археол. раскопки) / Гос. музей Грузии им. С.Н. Джанашиа. – Тб.: Мецниереба, 1979. – 135, IV, XVII: ил. – Библиогр. в примеч.: с. 101-124. – Указ. собств. имен, геогр. наименований: с. 126-133.

1980

73. ითხვისი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.5. – თბ., 1980. – გვ. 103-104.
74. კანთაროსი (ძვ. ბერძნული ღვინის სასმელი ჭურჭელი) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 5. – თბ., 1980. – გვ. 366.
75. კიკეთი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 5. – თბ., 1980. – გვ. 512.
თანავტ.: გ. უშვერიძე, გ. ფხაკაძე, თ. თორდია.
76. კილიკი (ძვ. ბერძნული საღვინე თასი) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 5. – თბ., 1980. – გვ. 515.
77. კლდეეთის სამაროვანი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 5. – თბ., 1980. – გვ. 551.
78. В защиту этических норм: [Об издании I тома словаря „История Грузии“. / Сост. Р. Метревели] // Заря Востока. – 1980. – 20 февраля.
Соавт.: З. Кикнадзе; Б. Ломинадзе.
79. О Грузинском язычестве в III-II вв. до н. э. // Всесоюзный симпозиум по проблемам Эллинистической культуры на востоке. 21-25 мая, 1980. Тезисы докладов. (Ереван, АН АрмССР, 1988). – С. 20-21.
80. Результаты аэрофоторазведки археологических памятников Дедоплис Миндори // Археологические экспедиции Гос. Музея Грузии. Т. 5 / Гос. музея Грузии им. акад. С. Джанашиа. – Тб.: Мецниереба, 1980. – С. 79-82.
Соавт.: К. Шишкин.

1981

81. ქართველი ქალის სამკაული = Украшения грузинской женщины = Lornement de la femme Georgienne – თბ.: ხელოვნება, 1981. – 221გვ.: 43 ფ. ილ.; ილ-ის ანოტაციები. – გვ. 168-221.
82. Из истории грузино-иранских взаимоотношений (Храм 2-го 1-го веков до н. э. в Дедоплис Миндори) // Кавказ и Средняя Азия в древности и средневековье. – М., 1981. – С. 102-115.
83. Самадло: Каталог археологического материала / Отв. ред. В.А. Леквинадзе: Гос. музей Грузии им. С.Н. Джанашиа. – Тб.: Мецниереба, 1981. – 56, LXII с.: ил. – Указ. хронол., топогр., предм.: с. 48-55.
84. Храмовый комплекс „Дедоплис Миндори” (Доклад на месте Памятника) // Всесоюзная Научная конференция посвященная новейшим открытиям в области археологии и 100 летию V археологического съезда. (Тбилиси, 21-26 арпеля. 1981 г.). – Тб., 1981. – С. 11

1982

85. თრიალეთის სამაროვნები = Могильники Триалети: კატალოგი / საქ. სსრ მეცნ. აკად. ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმი. არქეოლოგიური კომისია. ტ. 3: ანტიკური ხანის სამაროვნები. – თბ.: მეცნიერება, 1982. – 118 გვ.: 5 ფ. ილ. – პარალ. ტექსტი რუს.
86. Période pré-chrétienne Art Géorgienne [წინარექრისტიანული ხანის ქართული ხელოვნება] // Au pays de la toison d'or: art ancien de Georgie soviétique: Paris, Galeries nationales du Grand Palais, 17 avril-26 juillet, 1982. – Paris: Association française d`action artistique, 1982. – P. 19-41.
Coauteur: T. Sanikidze.

1983

87. კრამიტი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.6. – თბ., 1983. – გვ.13-14.

88. კრამიტსამარხი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.6. – თბ., 1983. – გვ.14.
89. კუმჩი (სოფ. წალკის რ.-ნში) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ.6. – თბ., 1983. – გვ. 91.
90. ლაგამი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 6. – თბ., 1983. – გვ. 96-97.
91. მარლიქის სამაროვანი (არქეოლოგიური ძეგლი ირანში) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 6. – თბ., 1983. – გვ. 447.
92. Дохристианские храмы Грузии: IV Международный симпозиум по грузинскому искусству / АН Груз. ССР, Ин-т истории груз. искусства. – Тб., 1983. – 12 с.: ил.
93. Картли (Иверия) в V-I веках до н.э.: Дис. на соискание докт. ист. наук. – Тб., 1983. – 52с.
94. Les temple de l'epoque prechretienne an Georgie. IV Symposium International sur l'Art Gèorgien / Ed. V. Beridze; Academie des science de la R.S.S. de Georgie, Institut Tschubinaschwili d'histoire de l'art Georgien. – Tbilissi, 1983. – 12 p.: ill.

1984

95. ნამოსახლარი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 7. – თბ., 1984. – გვ.310.
96. ნასოფლარი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 7. – თბ., 1984. – გვ.326.
97. ნასტაგისი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 7. – თბ., 1984. – გვ. 326.
98. ნაციხარი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 7. – თბ., 1984. – გვ.341.
99. ნახშირგორის სამაროვანი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 7. – თბ., 1984. – გვ. 355-356.
100. ნილაბი (დასაკრძალავი) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 7. – თბ., 1984. – გვ. 451.
101. ნოსირის განძი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 7. – თბ., 1984. – გვ. 480-481.

102. ორმოსამარხი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 7. – თბ., 1984. – გვ. 581.
103. სათოვლე // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 8. – თბ., 1984. – გვ. 659.
104. სამადლო // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 8. – თბ., 1984. – გვ. 697.
105. Об архитектуре и строительном деле Иберии Эллинистического времени // Второй Всесоюзный симпозиум по проблемам Эллинистической культуры на востоке. Май, 1984. Тезисы докладов. (Ереван, АН АрмССР, 1984). – С. 13-14.

1985

106. Из истории ювелирского дела в Грузии // Художественные памятники и проблемы культуры Востока: [Сборник трудов конференции. Ленинград, 1979.] / Ред. В. Луконин. – Л.: Искусство, 1985. – С. 47-61.

1986

107. ქვევრსამარხი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 10. – თბ., 1986. – გვ. 511.
108. ყანჩაეთის სამარხი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 10. – თბ., 1986. – გვ. 622.
109. შიდაქართლის არქეოლოგიური ექსპედიციის 1979-1981 წლების საველე მუშაობის ანგარიში // საქ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგიური ექსპედიციები. ტ. 8. – თბ.: მეცნიერება, 1986. – გვ. 56-67. – ტაბ. VI-IX. – რეზ. რუს.
თანაავტ.: ე. ქორიძე, ა. გოგიჩაიშვილი.
Отчет полевых работ Шидакаттлийской археологической экспедиции за 1979-1981 годы // Археологические экспедиции Гос. Музея Грузии. Т. 8. – Тб.: Мецниереба, 1986. – С. 56-67. – VI-IX табл. – Рез. рус.
Соавт.: И. Коридзе, А. Гогичаишвили.

110. შიდაქართლის არქეოლოგიური ექსპედიციის ქსნის ხეობის რაზმის 1981 წლის მუშაობის შედეგები // საქ. სახელმწ. მუზეუმის არქეოლოგიური ექსპედიციები. ტ. 8. – თბ.: მეცნიერება, 1986. – გვ. 76-82. – რეზ. რუს.
თანაავტ.: ნ. აფხაზავა, კ. გოცაძე.
Отчет полевых работ Ксанского отряда Шидакаттлийской археологической экспедиции за 1981 год (Табл. XVI-XVII) // Археологические экспедиции Гос. Музея Грузии. Т. 8. – Тб.: Мецниереба, 1986. – С. 81-82.
Соавт.: Н. Апхазава, К. Гоцадзе.

1987

111. „დედოფლის გორის“ საგანძური: [არქეოლოგიური აღმოჩენა ქარელის რაიონში] // ოქტომბრის გზით (ქარელი). – 1987. – 7 მაისი.
112. შიომღვიმის წყალსადენი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 11. – თბ., 1987. – გვ. 6.
113. ხაიმის განძი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 11. – თბ., 1987. – გვ. 415-416.
114. ხიზანანთ გორა // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 11. – თბ., 1987. – გვ. 481.
115. ჯავახიშვილი ალექსანდრე ივანე ძე // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 11. – თბ., 1987. – გვ. 525.
116. ჭუბურხინჯის განძი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 11. – თბ., 1987. – გვ. 407.
117. ჰასანლუ (არქეოლოგიური ძეგლი ჩრდ.-დას. ირანში) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. ტ. 11. – თბ., 1987. – გვ. 606.
118. Археологические раскопки в Мцхета и ее округе // Полевые археологические исследования в 1984-1985 гг. (Краткие сообщения). – Тб., 1987. – С. 47-51.: LXIII-XCVIII табл. 54.
Соавт.: А. Апакидзе, В. Николайшвили, А. Сихарулидзе, К. Мелитаური, Д. Хецуриани, Г. Гиунашвили, Г. Манджгаладзе,

Г. Нариманшвили, Р. Давлианидзе, В. Садрадзе, Н. Глонти, Ш. Иремашвили.

119. Учет и каталогизация нумизматического материала с применением ЭВМ / К 200-летию отдела нумизматики Эрмитажа // Новое в советской нумизматике и нумизматическом музееведении. – Ленинград, 1987. – С. 40.
Соавт.: Ц. Гваберидзе, Т. Кутелия, М. Цоцелия.

1988

120. Основы морфологического описания сосудов в аспектах создания автоматизированных банков данных // Компьютеризованные банки данных музейной и археологической информации: Материалы межвед. рабочего совещ. (Тбилиси, 22-26 февр. 1988 г.) / [Редкол.: Киквадзе Н.И. (гл. ред.) и др.]. – Тб.: Мецниереба, 1988. – С. 16-19.

Соавт.: Б. Гугушвили, В. Мирзаева.

121. Принципы системного морфологического описания сосудов // Сообщ. Акад. наук Груз. ССР. – 1988. – Т.131.- N1. – С.441-444. – Рез. груз.

Соавт.: Б. Гугушвили, В. Мирзаева.

122. Раскопки дворца I в. до н.э. в Шида Картли // Третий все-союзный симпозиум по проблемам Эллинической культуры на востоке. Май, 1988. Тезисы докладов. – Ереван, АН АрмССР. – 1988. – С. 21-22

123. Структура исходного бланка и наполнение рабочего листа для описания археологических объектов компьютеризованного банка данных археологической и музейной каталогизации РАСИОН ГССР // Компьютеризованные банки данных музейной и археологической информации: Материалы межвед. рабочего совещ. (Тбилиси, 22-26 февр. 1988 г.) / [Редкол.: Киквадзе Н.И. (гл. ред.) и др.]. – Тб.: Мецниереба, 1988. – С. 19-31.

Соавт.: Б. Гугушвили, В. Мирзаева.

1989

124. К истории грузино-ахеменидских культурных взаимоотношений // Кавказ и цивилизации Древнего Востока: (Материалы Всесоюз. научн. конф. по теме „Кавказ и цивилизация Древнего Востока”. Орджоникидзе 1987 г. 14-16 сентября) / Ред. А. Голиева. – Орджоникидзе: Ир, 1989. – С. 39-40.

1991

125. არამეულწარწერიანი ფირფიტები დედოფლის გორიდან // ამიერკავკასიის ისტორიის პრობლემები [კრებული] / ტომის რედ. გ. მაისურაძე. – თბ.: მეცნიერება, 1991. – გვ. 47-78. – რეზ. რუს.
თანაავტ. მ. წოწელია.
Костяные пластинки с арамейскими надписями из Дедоплисгора // Проблемы истории Закавказья [сборник] / Ред. Тома Г.Маисурадзе. – Тб.: Мецниереба,1991. – С.47-78. – Рез.рус.
Соавт. М. Цоцелия.
126. ჩვენი ისტორიით დაინტერესებული უცხოელთათვის და არა მხოლოდ უცხოელთათვის // თავისუფალი საქართველო. – 1991. – N14; N15.
127. Грузинское государство и кочевники // Античная цивилизация и Варварский мир. III-й семинар (Геленджик, Краснодарский край, 8-12 апр., 1991 г.). – Геленджик, 1991.
128. ვან ოორთი, ო. ებრაული დიასპორის როლი ქრისტიანობის დამკვიდრებაში რომაულ ჩრდილო აფრიკაში (წინასწარი მონახაზი): საერთაშორისო სიმპოზიუმი: ადრეული ქრისტიანობა და საქართველო / საქ. მეცნ. აკად., ხელნაწ. ინ-ტი. – თბ.: მეცნიერება, 1992. – 37გვ. – თავფ. და ტექსტი ქართ. და ინგლ. ინგლისურიდან თარგმნა და სქოლიოები დაურთო იულონ გაგომიძემ.

1992

129. ქართლის ხუროთმოძღვართუხუცესი: [ჯავახეთის სოფ. ფოკას დარბაზული ეკლესიის წარწერები, ხუროთმო-

ღვართუხუცესის ეტიმოლოგიისათვის, არქიტექტორის სამოხელო თანამდებობის ისტორიისათვის, მცხეთის სამთავროს სამაროვანზე აღმოჩენილი ეპიტაფია, ავრელი აქოლისი მე-4 – მე-5 საუკუნეში ქართლის მთავარი მხატვარი – არქიტექტორი // ლიტერატურა და ხელოვნება. – თბილისი, 1992. – N3-4. – გვ. 166-194.

თანაავტ. გ. გაგომიძე.

130. The Temples at Dedoplist Mindori // East and West. Quarterly published by the Istituto Italiano Per il Medio es Estremo Oriente with a grant from the Consiglio Nazionale Delle Ricerche. – 1992. – Vol. 42, N1. – P. 27-48.

1994

131. ებრაული დიასპორა და ადრეული ქრისტიანობა საქართველოში // ქრისტიანული ცივილიზაცია და საქართველო. კონფერენცია მიძღვნილი ადრექრისტიანული არქეოლოგიის პირველი მსოფლიო კონგრესის 100 წლისთავისადმი. მოხსენებათა მოკლე შინაარსები. – თბ., 1994. – გვ. 4-6.
თანაავტ. თ. მგალობლიშვილი.

1995

132. Der Kasbek-Schatz // Unterwegs zum Goldenen Vlies. Archäologische Funde aus Georgien (Saarbrücken) / Königreich Kartli. – 1995. – S. 163-164.
133. Der Schatz von Achalgori // Unterwegs zum Goldenen Vlies. Archäologische Funde aus Georgien (Saarbrücken) / Königreich Kartli. – 1995. – S. 165-166.

1996

134. დედოფლის მინდვრის საიდუმლოება // ციციანათელა (დამოუკიდებელი საბავშვო ალმანახი). – 1996. – N8. – გვ. 5.
135. ტახტიძირის არქეოლოგიური გათხრები // გორი (გაზეთი). – 1996. – N38.

136. The Achaemenian Influence in Iberia B. 19. // Boreas. Münstersche Beiträge zur Archäologie (Münster), B. 19. – 1996. – 125-136 pp.: pl. 13.

1997

137. არქეოლოგიური გათხრები ტახტიძირში (ქარელის რ-ნი) // კავკასიის არქეოლოგია: უახლესი აღმოჩენები და პერსპექტივები: საერთაშორისო სამეც. სესიის მოხსენებათა მოკლე შინაარსები / საქ. მეცნ. აკად. არქ. კვლევის ცენტრი; [რედ.: ოთარ ლორთქიფანიძე, ბესარიონ ჯორბენაძე]. – თბ., 1997. – გვ. 16-17.
138. კახეთის გაერთიანებული ქართულ-გერმანული არქეოლოგიური ექსპედიციის 1996 წლის მუშაობის შედეგები // კავკასიის არქეოლოგია: უახლესი აღმოჩენები და პერსპექტივები: საერთაშორისო სამეც. სესიის მოხსენებათა მოკლე შინაარსები / საქ. მეცნ. აკად. არქ. კვლევის ცენტრი; [რედ.: ოთარ ლორთქიფანიძე, ბესარიონ ჯორბენაძე]. – თბ., 1997. – გვ. 42-43
თანაავტ.: კ. ფიცხელაური, გ. მაისურაძე, ე. ყვავაძე ა. ფურტვენგლერი, ფ. კნაუსი
139. მთაი ქუაბთა თავისაი // გ. გაფრინდაშვილის საიუბილეო სესია საქართველოს მუზეუმის არქეოლოგიური კვლევის ცენტრში. თბილისი, 1997.
140. სვეტი კავთაისხვის ციხიაგორიდან // ძეგლის მეგობარი. – 1997. – N3(98). – გვ. 8-11.
141. Materialien zur Geschichte der Goldschmiedekunst im alten Georgien // Boreas. Münstersche Beiträge zur Archäologie (Münster), B. 20. – 1997. – 123-136 pp.: pl. 23-28.

1998

142. არქეოლოგიური გათხრები ფრონის ხეობაში 1997 წელს // კავკასიის არქეოლოგიური კონფერენცია. I. მოხსენებათა მოკლე შინაარსები. – თბ.: ნეკერი, 1998. – გვ. 15-16. – პარალ. ტექსტ. რუს. – გვ. 65-66.

- Археологические раскопки 1997 года в ущелье р. Проне // Археологическая конференция Кавказа. I. Краткие содержания докладов. – Тб.: Неკერი, 1998. – С. 15-16. – Парал. Текст рус. – С. 65-66.
143. ვახტანგ გორგასალი // ციციანთელა (დამოუკიდებელი საბავშვო ალმანახი). – 1998. – N28. – გვ. 4.; 1999. – N29-30.
144. მირიან მეფე // ციციანთელა (დამოუკიდებელი საბავშვო ალმანახი). – 1998. – N25. – გვ. 3.
145. მირიანიდან ვახტანგ გორგასლამდე // ციციანთელა (დამოუკიდებელი საბავშვო ალმანახი). – 1998. – N26.
146. Характер растительности и климата Ширакской степи (Восточная Грузия) в VIII-VII вв. до н.э. // Всероссийское совещание: „Главейшие итоги в изучении четвнрго периода и основные направления исследований в XXI веке” Санкт-петербрг, 14-19 сентября, 1998. ВСЕ ГЕИ. – Санкт-петербрг. – 1998. – С. 261-262.
Соавт.: Е. Квавадзе, К. Пицхелаури, М. Квавадзе.
147. The Jewish Diaspora and Early Christianity in Georgia // Ancient Christianity in the Caucasus: Iberia Caucasia (London), V. 1. – 1998. – P. 39-58.
148. Geomorphologie, Klima und Geschichte von Širaki im Überblick // Archäologische Expedition in Kachetien 1997. Eurasia Antiqua. Zeitschrift für Archäologie Eurasiens, Band 4. (Berlin-Mainz an Rhein) – 1998. – S. 204-211.
149. Geomorphologie, Klima und Geschichte von Širaki im Überblick // Archäologische Expedition in Kachetien 1997. Eurasia Antiqua. Zeitschrift für Archäologie Eurasiens, Band 4. (Berlin-Mainz an Rhein) – 1998. – S. 309-311
Coautor: A. E. Furtwängler, F. Knauß, I. Motzenbacker.
150. Schiraki: Kurzer Uberlish über Geomorphologie Klima und Geschichte // Archäologische Expedition in Kachetien 1997. Eurasia Antiqua. Zeitschrift für Archäologie Eurasiens, Band 4. (Berlin-Mainz an Rhein) – 1998. – S. 353-356.

151. დედოფლის მინდვრის ხუროთმოძღვრული კომპლექსი გვიანელინისტური ხანის ქალაქგეგმარებითი ძეგლი // ქალაქები და საქალაქო ცხოვრება ძვ. საქართველოში. I სამეცნ. კონფ. მოხსენებათა მოკლე შინაარსი / საქ. მეცნ. აკად. საქ. არქეოლოგიური კომისია. – თბ., 1999. – გვ. 4-5.
152. კამათელი ანტიკური ხანის საქართველოში // კულტურის ისტორიის საკითხები = Вопросы истории культуры = The questions of the history of culture: VI / რედ. მ. ვაჩნაძე; ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილ. სახელმწ. უნ-ტი, კულტურის ისტორიის კათედრა. – 1999. – გვ. 108-115.
თანაავტ. ზ. კვიციანი.
153. ქართლში ქრისტიანობის დამკვიდრების ისტორიისათვის // ს. ჯანაშიას სახ. საქართველოს სახელმწ. მუზეუმის მოამბე. -1999. – ტ. 43^ბ. – გვ. 57-68. – რეზ. რუს.
К истории распространения христианства в Картли // Вестник Государственного музея грузии им. С. Джанашиа. – 1999. – Т. 43^б. – С. 57-68. – Рез. рус. – С. 67-68.
154. ქართლში ქრისტიანობის დამკვიდრების ისტორიისათვის // ლიტერატურა და ხელოვნება. – 1999. – N2. – გვ. 142-157.
155. Final from a Standard // National treasures of Georgia (Tbilisi). – London: Philip Wilson Publishers, 1999. – P. 171.
156. Fragments of a Kvevri // National treasures of Georgia (Tbilisi). – London: Philip Wilson Publishers 1999. – P. 180.
157. Garell Figurin // National treasures of Georgia (Tbilisi). – London: Philip Wilson Publishers, 1999. – P.188.
158. Leopard Figurin // National treasures of Georgia (Tbilisi). – London: Philip Wilson Publishers, 1999. – P. 188.
159. Lion Fugurin // National treasures of Georgia (Tbilisi). – London: Philip Wilson Publishers, 1999. – P. 144.
160. Necklace with pendant and hanging flagon // National treasures of Georgia (Tbilisi). – London: Philip Wilson Publishers, 1999. – P. 193.

161. Pitcher // National treasures of Georgia (Tbilisi). – London: Philip Wilson Publishers, 1999. – P. 171.
162. Standard with authors and Flumen figure // National treasures of Georgia (Tbilisi). – London: Philip Wilson Publishers, 1999. – P. 165.
163. Temple Pendant // National treasures of Georgia (Tbilisi). – London: Philip Wilson Publishers, 1999. – P. 176.

2000

164. ანოტაციები = Annotations: 1(6) სამთავროს სამაროვანი = 1(6) Samtavro Burial Ground; 2(25) ბაგინეთი (არმაზციხე) = 2(25) Bagineti (Armaztsikhe); 3(15) სარკინე = 3(15) Sarkine; 4(18) არმაზისხევი = 4(18) Armaziskhevi; 5(21) აკლდამა = 5(21) The Tomb; 6(10) პომპეუსის ხიდი = 6(10) The Bridge of Pompey; 7(5) კარიბჭე = 7(5) The Gete // მცხეთა = Mtskheta / საქართველოს ძველი ქალაქები = Old Georgian Cities and Towns; ტექსტის ავტ.: მ. ბულია, მ. ჯანჯალია. – თბ., 2000. – გვ. 78-80.: (სურ.). – (რიცხვი ფრჩხილებში შეესაბამება წიგნში მოთავსებულ რუკაზე დატანილ ნომერს).
165. საქართველო და ბერძნულ-სპარსული გემები // კავკასია, იბერია და მისი მეზობლები აქემენიდურსა და პოსტ-აქემენიდურ ხანაში. II საერთაშორისო სიმპოზიუმი. თბილისი, 24/IX-29/IX. – 2000. – გვ. 7.
166. საქართველო და ბერძნულ-სპარსული გემები // ქრისტიანობის ორიათასი წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია. ქუთაისი, 22 ივნისი, 2000წ. მოხსენებათა თეზისები / გელათის მეცნიერებათა აკადემია. – ქუთაისი. – 2000. – გვ. 16-17.
167. სოფლის მეურნეობის ზოგიერთი საკითხი პირველი საუკუნის ქართლის სამეფოში არქეოლოგიური და პალეობოტანიკური მონაცემების მიხედვით // ქრისტიანობის ორიათასი წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია. ქუთაისი, 22 ივნისი, 2000წ. მოხსენებათა თეზისები / გელათის მეცნიერებათა აკადემია. – ქუთაისი. – 2000. – გვ. 18-20.
თანავტ.: ე. ყვავაძე, ნ. რუსიშვილი.

168. ფული საქართველოში = Money in Georgia / რედ.: ი. მანაგაძე.
– თბ.: საქ. ეროვნ. ბანკი, 2000. – 280გვ.
თანაავტ.: მ. ანთაძე, ც. ღვაბერიძე, მ. წოწელია, თ. ქუთელია,
მ. შეროზია.
169. ქრისტიანობა და წარმართობა IV-VI საუკუნეების შიდა
ქართლში // საერთაშორისო სიმპოზიუმში. ქრისტიანობა:
წარსული, აწმყო, მომავალი. 2000, 11-17 ოქტომბერი. მოხ-
სენებათა მოკლე შინაარსები / საქ. საპატრიარქო; საქ. მეცნ.
აკად. ისტ. და ეთნოგრ. ინ-ტი; არასამთავრობო ორგანიზაცია
ფონდი „უდაბნო“. – თბ., 2000. – გვ. 127-128.
170. Achaemenids in Georgia (Materials for Website) // Histoire
achéménide et base de données sur Internet, Paris 2000, 15-16
déc.
171. Die achaimenidischen Glasgefäße aus Georgien // Archäologische
Mitteilungen aus Iran und Turan (Berlin), B. 32. – 2000. – P. 67-73.
Coautor: M. Saginašvili.
172. Halsreif // Archäologischer Kalender 2001. – Mainz. 2000. (29.01-
11.02). – S. 5-6.
173. Neue Beobachtunge Zur Achämenidischen Baukunst in Kartli //
Archäologische Mitteilungen aus Iran und Turan (Berlin), B. 32. –
2000. – P. 59-65.
Coautor: G. Kipiani.
174. Neuer archäologischer Befund im Bezirk Kareli. Šida Kartli //
Archäologische Mitteilungen aus Iran und Turan (Berlin), B. 32. –
2000. – P. 51-58.

2001

175. ქართლის სამეფო (იბერია) ქ. წ. I – ქ.შ. I საუკუნეებში. ა) იბე-
რიის დასავლეთის საზღვრები // გელათის მეცნ. აკად.
ყოველწლიური სამეცნ. სესიის მოხსენებათა თეზისები, VI. –
ქუთაისი. 2001. – გვ. 19-20.
176. A Royal Palace in First Century Iberia. According to the
Archaeological Material from Dedoplis Gora, Georgia // The Royal
Palace Intitution in the First Millennium BC. Regional Deve-

lopment and Cultural Interchange between East and West. – Monographs of the Danish Institute at Athens (4), 2001.

2002

177. ვახტანგ გორგასალი // საქართველოსთვის! საქართველოსთვის! საქართველოსთვის (საკითხავნი ყმაწვილთათვის; 6) / შემდგ.-რედ. და გამომც. ა. ბრეგაძე. – თბ.: ციციანათელა, 2002. – გვ. 28-39.
178. „კოლხური კულტურა“ – კოლხეთი – იბერია // ქუთაისური საუბრები IX. ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახ. სახელმწ. უნი-
ტი. დიალექტოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი / არქეოლოგიის კვლევის ცენტრი. – 2002.- გვ. 37-38.
179. მირდატი // საქართველოსთვის! საქართველოსთვის! საქარ-
თველოსთვის! (საკითხავნი ყმაწვილთათვის; 6) / შემდგ.-
რედ. და გამომც. ა. ბრეგაძე. – თბ.: ციციანათელა, 2002. – გვ.
26-28.
180. მირიან მეფე // საქართველოსთვის! საქართველოსთვის! სა-
ქართველოსთვის! (საკითხავნი ყმაწვილთათვის; 6) / შემდგ.-
რედ. და გამომც. ა. ბრეგაძე. – თბ.: ციციანათელა, 2002. – გვ.
22-26.
181. ფარნავაზი // საქართველოსთვის! საქართველოსთვის!
საქართველოსთვის! (საკითხავნი ყმაწვილთათვის; 6) /
შემდგ.-რედ. და გამომც. ა. ბრეგაძე. – თბ.: ციციანათელა, 2002.
– გვ. 7-14.
182. ფარსმან II ქველი // საქართველოსთვის! საქართველოსთვის!
საქართველოსთვის! (საკითხავნი ყმაწვილთათვის; 6) /
შემდგ.-რედ. და გამომც. ა. ბრეგაძე. – თბ.: ციციანათელა, 2002.
– გვ. 18-22.
183. ქართლის იბერია ქ.წ. I და ქ.შ. I საუკუნეებში. ბ) იბერიის
ადმოსავლეთი საზღვრები // გელათის მეცნ. აკადემიის
ყოველწლიური სამეცნ. სესიის მოხსენებათა თეზისები, VII.
ედღვნება სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის
უწმინდესისა და უნეტარესის ილია II დაბადების 70 და
აღსაყდრების 25 წლისთავს. – ქუთაისი, 2002. – გვ. 16-17.

184. ქუჯი // საქართველოსთვის! საქართველოსთვის! საქართველოსთვის! (საკითხავნი ყმაწვილთათვის; 6) / შემდგ.-რედ. და გამომც. ა. ბრეგაძე. – თბ.: ციციანათელა, 2002. – გვ. 14-18.
185. წმინდა მიწაზე ქართულ სიძველეთა არქეოლოგიური კვლევის პერსპექტივა // ქრისტიანული არქეოლოგიის VI კონფერენცია = The VI conference of christian archeology / საქ. მეცნ. აკად., არქეოლ. კვლევის ცენტრი. – თბ., 2002. – გვ. 107-109.

2003

186. კათალიკოს დომენტი III-ის საბეჭდავი: [იუდეის უდაბნოში მდებარე წმინდა საბა განწმენდილის მონასტერში დაცული ქართულწარწერიანი სპილენძის საბეჭდავისა და მთის ბროლისაგან დამზადებული მისი დუბლიკატის აღწერილობა (ინახება საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში)] // ACADEMIA: ისტორიულ-ფილოლოგიური ჟურნალი / თანამედროვე სამეცნიერო კვლევის ასოციაცია. – 2003. – ტ. 5(A). – გვ. 58-60.
187. კოლხური კულტურა, კოლხეთი, იბერია // ქართველური მემკვიდრეობა / ქუთაისის აკ. წერეთლის სახ. სახელმწ. უნტის დიალექტოლოგიის სამეცნ.-კვლევითი ინ-ტი. – 2003. – ტ. 7. – გვ. 90-101. – რეზ. ინგლ.
Colchian Culture, Colchuis, Iberia // Kartvelian Heritage / Dialectology Research Institute of Kutaisi A. Tsereteli University. – 2003. – Vol. 7. – P. 90-101. – Summary Engl. – P. 100-101.
188. სერგი მაკალათია და არქეოლოგია // ს. ჯანაშიას სახელობის საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის სამეცნიერო სესია, მიძღვნილი სერგი მაკალათიას დაბადებიდან 110 წლისთავისადმი. 2003 წ. 19 დეკემბერი. – 2003.
189. ფულის მუზეუმი = Museum of money = Музей денег / საქ. ეროვნ. ბანკი; მთარგმნ. დ. გვიშიანი; წინათქმა ირ. მანაგაძე. – [თბ., 2003]. – 38 გვ.: ილ. – ტექსტი ქართ., ინგლ. და რუს.
190. ქართლის სამეფო (იბერია) ქ. წ. I – ქ.შ. I საუკუნეებში. გ) იბერიის სამხრეთი საზღვრები // გელათის მეცნ. აკად.

ყოველწლიური სამეცნიერო სესიის მოხსენებათა თეზისები, VIII. – თბ., 2003. – გვ. 16-18.

191. ძვლის ფირფიტა მხედართა ბრძოლის სცენის გრავიურებული გამოსახულებით // გელათის მეცნიერებათა აკადემიის ჟურნალი. – 2003. – N5. – გვ. 20-30.
192. წმინდა მიწაზე ქართული სიძველეების არქეოლოგიური გათხრების პერსპექტივები: [წმინდა მიწაზე არსებული ქართული ნამონასტრალების აღწერილობა და ზედაპირული არქეოლოგიური დაზვერვის შედეგები] // ACADEMIA: ისტორიულ-ფილოლოგიური ჟურნალი / თანამედროვე სამეცნიერო კვლევის ასოციაცია. – 2003. – ტ. 5(A). – გვ. 12-14.
193. Achaemenid and Achamenidizing silver vessels found in Georgia // Papers delivered at the University of Aarhus 26 September 2003 Seminar on the occasion of the 60th birthday of Niels Hannestad (3 August) and Lise Hannestad (15 October), 2003, professors of Classical Archaeology, University of Aarhus, Denmark.
[Http://pontos.dk/Birthday-Lise-Niels/gagoshidze.htm](http://pontos.dk/Birthday-Lise-Niels/gagoshidze.htm)
194. Georgian and Achaemenid Empire. Abstract of Papers // The First International Conference on Ancient Cultural Relations Between Iran and Western Asia, Tehran, Iran, 16-18 August, 2003. – 2003. – P. 39. – პარალ. ტექსტი. სპარს. – გვ. 96.

2004

195. ერთი დღე პირველი საუკუნიდან – არქეოლოგიური სენსაცია / ინტერვიუ // სარკე. – 2004. – N45. – გვ. 10-16.
196. ითხვისის ნამოსახლარი: [ჭიათურის რ-ნი] // არქეოლოგიური ჟურნალი. – 2004. – N3. – გვ. 71-113. – რეზ. გერმ. თანაავტ.: გ. მახარაძე, ე. ქორიძე.
197. პირველი საუკუნის იბერიელი მხედარი // ძიებანი. – 2004. – N13-14. – გვ. 118-142. – რეზ. ინგლ.
198. სახენელი ადრერომაული ხანის ქართლის სამეფოში // საქართველოს სახელმწ. მუზეუმის მოამბე. – 2003-2004. – ტ. 45-B. – გვ. 80-94. – ანოტ. რუს.

199. The Royal Palace of the first century BC – first century AD at Dedoplist Gora / Georgian Academy of Science // Journal of Georgian Archaeology / The Journal of the Otari Lortkipanidze Centre for Archaeological studies, 1. – 2004. – P. 170-185.

2006

200. ანოტაციები არქეოლოგიაში. თბილისში მოჭრილი მონეტები // თბილისი = Tbilisi. საქართველოს ძველი ქალაქები: [ალბომი] / წიგნი მოამზადეს და გამოსცეს მ. ბულიამ, მ. ჯანჯალიამ. – თბ.: [ცენტრი ბეთანია], 2006. – გვ. 70.
თანაავტ. მ. ჯავახიშვილი
201. ანოტაციები არქეოლოგიაში. საქართველოს მუზეუმი // თბილისი = Tbilisi. საქართველოს ძველი ქალაქები: [ალბომი] / წიგნი მოამზადეს და გამოსცეს მ. ბულიამ, მ. ჯანჯალიამ. – თბ.: [ცენტრი ბეთანია], 2006. – გვ. 135.
თანაავტ. მ. ჯავახიშვილი.
202. ითხვისის სამაროვანი. კატალოგი (ტაბ. VII-XXIV) // არქეოლოგიური ჟურნალი. – 2006. – ტ. 4. – გვ. 36-59. – რეზ. ინგლ.
თანაავტ.: ნ. გოგიბერიძე, გ. მახარაძე.
Itkhvisi Cementary // Archäologische zritschrift. – 2006. – V. 4. – S. 36-59. – Summary Engl. – P. 59.
Coautor: N. Gogiberidze, G. Makharadze.

2007

203. ქართლის სამეფოს (იბერიის) საზღვრები. ქ.წ. I საუკუნეში // იბერია-კოლხეთი: საქართველოს კლასიკური და ადრემედიევური პერიოდის არქეოლოგიურ-ისტორიული კვლევანი / ოთარ ლორთქიფანიძის არქეოლოგიის ინ-ტის ჟურნალი. – 2007. – N3. – გვ. 20-32. – რეზ. ინგლ.
The Boundaries of the Kingdom of Kartli (Iberia) in the 1st Century B.C. // Ibeia-Colchis: Researches on the Archaeology and History of Georgia in the Classical and Early Medieval Period / The Journal of the Otari Lortkipanidze Institute of Archaeology (OLIA). – 2007. – N3. – P. 20-32. – Summary in Engl. – P. 193.

204. An Achaemenid „Palace” at Qarajamirli (Azerbaijan) Preliminary Report on the Excavations in 2006. // Achaemenid Culture and Local Traditions in Anatolia Southern Caucasus and Iran. New Discoveries. Edited by A. Ivantchik and I. Ilicheli. – 2007. – P. 31-45.
Coautor: I. Babaev, F. Knauf.

2008

205. ბალთა // დასურათებული ლექსიკონი, საკითხავი ყმაწვილთათვის, N17 / რედ. ნ. ჯოლოხავა. – თბ.: ციციანათელა, 2008. – გვ. 17.
206. ბატონი ნიკო, ჩემი უფროსი მეგობარი და მასწავლებელი: (ნიკო ჩუბინაშვილი – 100) // საქართველოს სიმკვლენი = Georgian Antiquities / გ. ჩუბინაშვილის სახელობის ქართული ხელოვნების ისტორიისა და ძეგლთა დაცვის კვლევის ეროვნული ცენტრი; საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის საინფორმაციო ცენტრი. – თბ., 2008. – N12. – გვ. 342-344.
207. ლაგამი // დასურათებული ლექსიკონი, საკითხავი ყმაწვილთათვის, N17 / რედ. ნ. ჯოლოხავა. – თბ.: ციციანათელა, 2008. – გვ. 82.
208. საყმაწვილო ენციკლოპედია. წ. 6: საქართველოს ბიოგრაფია. ნაწ. 2. / [რედ.: ალ. გაბელაია, თ. ნინიკაშვილი. იდეისა და პროექტის ავტ. დ. წივწივაძე]. – თბ.: დილა, 2008. – 136 გვ.: ილ. – სახ. სამ.: გვ. 134-135.
თანაავტ.: ე. გოგაძე, ვ. ლიჩელი [და სხვ.].
209. შამქორის რაიონის სოფელ ყარაჯამილარში აზერბაიჯანულ-გერმანულ-ქართული არქეოლოგიური ექსპედიციის 2006-2007 წლების მუშაობის შედეგები // *Səmkir. Arxeoloji, iris, tarixi və memarlığı*. – ბაქო, 2008. – გვ. 10-30. – აზერბაიჯანულ ენაზე.
თანაავტ.: ი. ბაბაევი, ფ. კნაუსი.
210. Catalog of Sites // *Iberia and Rome. The Excavations of the Palace at Depolis Gora and the Roman Influence in the Caucasian*

- Kingdom of Iberia / Schriften des Zentrums für Archäologie und Kulturgeschichte des Schwarzmeerraumes B.13. – Langenweißbach: Beier & Beran, 2008. – P. 257-272.
211. Dedoplis Gora – One of the Most Important Archaeological Sites on the Territory of the Ancient Iberia // Iberia and Rome. The Excavations of the Palace at Depolis Gora and the Roman Influence in the Caucasian Kingdom of Iberia / Schriften des Zentrums für Archäologie und Kulturgeschichte des Schwarzmeerraumes B.13. – Langenweißbach: Beier & Beran, 2008. – P. 41-44.
212. Ein Perserbau in Azerbajdzan. Ausgrabung auf dem Ideal Tepe bei Karacamirli 2006 // Archäologische Mitteilungen Aus Iran Und Turan. Band 38 (2006) / Deutschen Archäologischen Institut Eurasien-Abteilung Außenstelle Teheran. – Berlin, Dietrich Reimer Verlag GmbH, 2008. – S. 291-330.
Coautor: I. Babaev, F. Knauß.
213. Fibres of silk, cotton and flax in a weaving workshop from the first century A.D. palace of Dedoplis Gora, Georgia // Vegetation History and Archaeobotany. – 2008. – Vol.17. – P. 211-215.
Coautor E. Kvavadze.
214. The Finds of Dedoplis Gora and their Context. Bone Object // Iberia and Rome. The Excavations of the Palace at Depolis Gora and the Roman Influence in the Caucasian Kingdom of Iberia / Schriften des Zentrums für Archäologie und Kulturgeschichte des Schwarzmeerraumes B.13. – Langenweißbach: Beier & Beran, 2008. – P. 87-115: pl. 32-47.
215. The Finds of Dedoplis Gora and their Context. Metal Implements // Iberia and Rome. The Excavations of the Palace at Depolis Gora and the Roman Influence in the Caucasian Kingdom of Iberia / Schriften des Zentrums für Archäologie und Kulturgeschichte des Schwarzmeerraumes B.13. – Langenweißbach: Beier & Beran, 2008. – P. 141-153: pl. 55-59.
216. The Finds of Dedoplis Gora and their Context. Weapons // Iberia and Rome. The Excavations of the Palace at Depolis Gora and the Roman Influence in the Caucasian Kingdom of Iberia / Schriften des Zentrums für Archäologie und Kulturgeschichte des

- Schwarzmeerraumes B.13. – Langenweißbach: Beier & Beran, 2008. – P. 123-140: pl. 48-54.
217. Kartli in Hellenistic and Roman Times. General Aspects// Iberia and Rome. The Excavations of the Palace at Depolis Gora and the Roman Influence in the Caucasian Kingdom of Iberia / Schriften des Zentrums für Archäologie und Kulturgeschichte des Schwarzmeerraumes B.13. – Langenweißbach: Beier & Beran, 2008. – P. 1-40.
218. Roman Aristocracy in Tbilisi? // Archaeology in Southern Caucasus: Perspectives from Georgia. Ancient Near Eastern Studies Supplement Series (Book 19) / Ed. by: A. Sagona, M. Abramishvili. – Leuven-Paris-Dadley, Peeters: 2008. – P. 441-448.
Coauthor: M. Abramishvili, G. Bolqvadze, G. Nemsadze, T. Kadagishvili.

2009

219. [...] // „თავისუფლების“ დღიურები, 2008: [რადიო „თავისუფლების“ პროექტი / პროექტის ავტ. დ. კაკაბაძე; შემდგ.: მ. ვაშაყმაძე, დ. კაკაბაძე; რედ. ც. ნიკოლაიშვილი]. – პრალა; თბ.: პაატა ნაცვლიშვილის გამ-ბა, 2009 (შპს „პეტიტი“). – გვ. 107-112. – წიგნს ახლავს კომპაქტ-დისკი.
თანავტ.: ი. მიწიშვილი, ნ. შატაძე.
220. საქართველო და „ბერძნულ-სპარსული“ გემები // იბერია-კოლხეთი: საქართველოს კლასიკური და ადრემედიევური პერიოდის არქეოლოგიურ-ისტორიული კვლევანი / საქართველოს ეროვნული მუზეუმი. – 2009. – N5. – გვ. 14-17. – რეზ. ინგლ. – სტატიას ახლავს ილუსტრაციები და ილუსტრაციების აღწერა, გვ. 17.
Georgia and „Greco-Persian“ Gemes // Ibeia-Colchis: Researches on the Archaeology and History of Georgia in the Classical and Early Medieval Period / Gaorgian National Museum. – 2009. – N5. – P. 14-17. – Summary in Engl. – P. 21.
221. Qaracəmirli kəndində mədəniyyət dövrü tikintiləri // Azərbaycan arxeologiyası. 2. – 2009. – P. 58-71. – აზერბაიჯანულ ენაზე. – რეზ. ინგლ. ქართ.

222. არქეოლოგია და ბასკურ-ქართველური პრობლემა // კავკასიოლოგიური ძიებანი = Caucasiologic papers = Кавказоведческие разыскания. / თსუ-ს ჰუმანიტ. მეცნ. ფაკ-ტი; კავკასიოლ. ინ-ტი. – 2010. – N 2. – გვ. 585-592. – ტექსტი ქართ. რუს.
Археология и бакско-картвелская проблема // Кавказоведческие разыскания. – Тб., 2010. – №2. – С. 593-600. – Рез. англ.
223. აქემენიდები კავკასიაში // კავკასიოლოგთა II საერთაშორისო კონგრესის მასალები = Proceedings of II International Congress of Caucasiologists = Материалы II международного конгресса кавказоведов / ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწ. უნ-ტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კავკასიოლოგიის ინ-ტი; არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინ-ტი. – თბ.: თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 2010. – გვ. 39-40; 380-381. – ტექსტი პარალ. ინგლ., რუს.
224. აქემენიდები კავკასიაში // კავკასიოლოგიური ძიებანი = Caucasiologic papers = Кавказоведческие разыскания / თსუ-ს ჰუმანიტ. მეცნ. ფაკ-ტი; კავკასიოლ. ინ-ტი. – 2010. – N 2. – გვ. 601-615. – ტექსტი ქართ. რუს.
თანაავტ.: ი. ბაბაევი (ბაქო), ფ. კნაუსი (მიუნხენი).
225. ბასკურ-ქართველური პრობლემა და არქეოლოგია [ბასკური და ქართველური ენების ნათესაობის შესახებ] // გელათის მეცნიერებათა აკადემიის ჟურნალი. – ქუთაისი, 2010. – იანვარი-თებერვალი. – N1-2. – გვ. 33-34.
226. ვახტანგ გორგასალი – ქართლის (იბერიის) მეფე 457-502 წწ. მირდატ VI-ის ძე. ცხოვრობდა 442-502 წწ. // ცხოვრება საქართველოს მეფეთა და ერისმთავართა. ნაკვ. 1: უძველესი დროიდან თამარ მეფემდე (საკითხავნი ყმაწვილთათვის, 20) / [შემდგ.-რედ. და გამომც. ა. ბრეგაძე. – თბ.: ციციანათელა, 2010. – გვ. 143-160.
227. იბერიის არქეოლოგია: მიღწევები და პერსპექტივები - // საერთაშორისო კონფერენცია „საქართველოს არქეოლოგია საუკუნეთა მიჯნაზე: შედეგები და პერსპექტივები“: მიმდევნილი აკად. ო. ლორთქიფანიძის დაბადებიდან 80 წლისთავისადმი. მოხსენებათა თეზისები. თბილისი, 2010. – თბ., 2010. – გვ. 67-74. – პარალ. ტექსტი ინგლ.

Iberian Archeology Achievements and Prospects // International Conference „Georgian Archaeology at the Turn of the 12th Century: Results and Perspectives”: Dedicated to the 80th anniversary of the Distinguished Georgian scholar Otar Lortkipanidze. Summaries. Tbilisi 2010. – Tb., 2010. – P. 67-74. – Parall. Text in English. – P. 72-74.

228. მოგონებები [გიორგი ავალიშვილი] // კრ-ში: მეც ჩემი საქმის ჩემპიონი ვიყავი / [შემდგ.: გ. ბერაძე, ქ. ავალიშვილი]. – თბ.: უნივერსალი, 2010. – გვ. 131-133.
229. საქართველოს ებრაელები, მათი ისტორია და კულტურა // ქართველი ებრაელები: ისტორია და კულტურა = Georgian jews: History and culture: გამოფენის კატალოგი / ებრ. თარგმ. იცხაკ გერბერგი. – [თბ.]: საქ. ეროვნ. მუზეუმი: საქ. საპატრიარქოს წმ. ანდრია პირველწოდებულის სახ. ქართ. უნ-ტი, [2010]. – გვ. 8-9.
230. ქართველი ებრაელები: ისტორია და კულტურა = Georgian Jews: History and Culture: [გამოფენის კატალოგი / ებრ. თარგმ. იცხაკ გერბერგი. – [თბ.]: საქ. ეროვნ. მუზეუმი: საქ. საპატრიარქოს წმ. ანდრია პირველწოდებულის სახ. ქართ. უნ-ტი, [2010]. – 76გვ.: ილ. – თავფურ. და ტექსტი ქართ., ინგლ. და ებრ. თანაავტ.: თ. მგალობლიშვილი, ლ. წიწუაშვილი.
231. ღალიას ღვთისმშობლის მონასტერი: არქეოლოგიური გათხრების ანგარიში (2006-2010 წლები // ძველი ხელოვნება დღეს = Ancient Art Today / საქ. კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო. – თბ., 2010. – N1. – გვ. 64-89. – რეზ. ინგლ. თანაავტ.: დ. მინდორაშვილი, გ. გაგოშიძე. Archaeological Excavations at Ghalia, Mother of God Monastery – Cyprus (2006-2010 field seasons) // Ancient Art Today / National Agency for Cultural Heritage Preservation of Georgia. – Tbilisi., 2010. – N1. – P. 64-89. – Summary Engl. – P. 88-89. Co-authors: David Mindorashvili, Giorgi Gagoshidze
232. ღალიას ღვთისმშობლის მონასტერი – ქართული სავანე კვიპროსზე // საქართველოს ეროვნული მუზეუმის მოამბე. – 2010. – ტ. I. (46-B). – გვ. 141-155: ტაბლ. გვ. 156-159. – რეზ. ინგლ.

The Monastery of the Holy Virgin in Chialia – Georgian Haven in Cyprus // Bulletin of the Georgian National Museum. – 2010. – Vol. I. (46-B). – P. 141-155. – Summary Engl. – P. 153.

233. ცივილიზაციის აკვანი // საქართველოს თავადაზნაურობა = The aristocracy of Georgia = Князья и дворяне Грузии: ალბომი / მთ. რედ. ი. ბაგრატიონ-მუხრანელი. [ტ.] 1 – თბ., 2010. – გვ. 13-16.
234. A Persian Propylein in Azerbaijan. Excavations in Karacamirli. // Black Sea Studies 11. Achaemenid Impact in the Black Sea. Communication of Powers / Ed. by: J. Nieling, E. Rehm. – Aarhus: University Press, 2010. – P. 111-122.
Coauthor F. Knauss, I. Babaev.
<http://www.pontos.dk/publications/books/bss-11-files/bss-11-knauss>

2011

235. ეკლესია არ შეიძლება იყოს დროის სამსახურში, რადგან ეკლესია ღვთისა და მარადიულობის სამსახურშია: ინტერვიუ / პროტოპრესვიტერი გიორგი ზვიადაძე, იულონ გაგომიძე; ესაუბრა ამირან-ლაზარე სინაურიძე // კარიბჭე: მართლმადიდებლური ჟურნალი. – 2011. – 17-30 მარტი. – N6(171). – გვ.14-15.
236. ყარაჯამირლიში არქეოლოგიური გათხრების მეხუთე კამპანიის შედეგები // Azərbaycanada arxeoloji tədqiqatlar 2010. – ბაქო, 2011. – გვ. 348-353 (აზერბაიჯანულ ენაზე).
თანაავტ.: ი. ბაბაევი, ფ. კნაუსი, ჯ. ემინლი, ე. ისკანდეროვი, ფ. გუტიკე, ნ. ალიშოვი, მ. გუტე, ტ. სტინგლი, გ. ვიუსტენ-ზნედერვალდ.

2012

237. Ахеменидский административный центр (сатрапская резиденция) на Южном Кавказе // Международная конференция „Древнегородская культура Азербайджана в контексте мировой урбанизации” = Azərbaycanin qədim şəhər mədəniyyəti. – Габыла, 2012, 6-10 ноября. – С. 17-19.
Соавт.: И. Бабаев, Ф. Кнаус.

238. მეფე ფლავიუს დადის ვინაობისათვის // იბერია-კოლხეთი: საქართველოს კლასიკური და ადრემედიევური პერიოდის არქეოლოგიურ-ისტორიული კვლევანი / საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ოთარ ლორთქიფანიძის არქეოლოგიის ცენტრი. – 2013. – N9. – გვ. 68-87.: ილ. – რეზ. ინგლ. თანაავტ. ს. მარგიშვილი.
For the Identity of King Flavius Dades // Ibeia-Colchis: Researches on the Archaeology and History of Georgia in the Classical and Early Medieval Period / Georgian National Museum; Jornal of Otar Lortkipanidze Centre of Archaeology. – 2013. – N9. – P. 68-87.: ill. – Summary in Engl. – P. 240-241.
Co-author S. Margishvili.
239. 092. წმ. ელიას სამლოცველო // საქართველოს ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა აღწერილობა. წ. 1-ი. გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, ყვარლის მუნიციპალიტეტები / მთ. რედ. თ. დვალი. – თბ., 2013 – გვ. 313-314.
240. ჭერემი. 298 თასი // საქართველოს ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა აღწერილობა. წ. 1-ი. გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, ყვარლის მუნიციპალიტეტები / მთ. რედ. თ. დვალი. – თბ., 2013 – გვ. 233-234.

241. აბრეშუმის გზა და საქართველო // რუსთავი / რუსთავის ისტორიული მუზეუმი. – თბ., 2014. – [ტ.] IV, ეძღვნება გიორგი ლომთათიძის ხსოვნას, მისი დაბადებიდან 100 წლისთავზე. – გვ. 109-110.
242. არქეოლოგიური საცავები // მუზეუმი და კულტურული მემკვიდრეობა I. – თბ., 2014. – გვ. 40-43.
243. ვერცხლის თასი ჭერემის ხევიდან // საქართველოს ეროვნული მუზეუმის მოამბე. – 2014. – ტ. 5 (50-B). – გვ. 341-350. თანაავტ. გ. გაგომიძე.

244. ქართლის მეფეთა ერთ-ერთი რეზიდენცია და საგვარეული სამლოცველო დედოფლის მინდორზე // გელათს მეცნიერებათა აკადემია, სამეცნიერო კონფერენცია. ეძღვნება აკად. მიხეილ ქურდიანის 60 წლის იუბილეს. გელათი 2014წ. 19-21 სექტემბერი.
245. ქართლის პირველი კათოლიკოსის სამარხი = The Burial of the First Catholicos of Kartli // გელათის მეცნიერებათა აკადემიის შრომები / საქართველოს საპატრიარქო. – 2014. – N1. – გვ. 67-80. – ტექსტი ქარ. ინგლ. – ტაბ. – გვ. 73-80. – გამოყენ. ლიტ. – გვ. 70-71.
თანაავტ. ე. ყვავაძე.
246. დალია: ქართველთა მონასტერი კვიპროსზე = Gialia: Georgian monastery on Cyprus / სამეცნ. რედ. დ. თუმანიშვილი; რედ. ქ. ქურდოვანიძე; მთარგმნ. ნ. გაბუნია. – თბ., 2014 (შპს „სეზანი“). – 204 გვ.: ნახ. LXIX ტაბ. – გარეკანი, თავფურ. და ტექსტი ქართ. ინგლ.
თანავტ. დ. მინდორაშვილი, გ. გაგომიძე.
247. A Replica of the Seal of Catholicos Domentis III // Iberica Caucasia. – Vol. 2. Georgians in the Holy Land. The Rediscovery of a Long-Lost Christian Legacy / Ed. By T. Mgaloblishvili. – London, 2014. – P. 104-110.

2015

248. არქეოლოგიური გათხრები დედოფლის გორაზე // საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ოთ. ლორთქიანიძის სახ. არქეოლოგიის ცენტრის 2014 წლის (28-30 აპრ.) სავალე-არქეოლოგიური კვლევა-ძიების შედეგებისადმი მიძღვნილი სესია. – თბ., 2015.
თანაავტ. ელ. როვა.
249. სავალე სამუშაოები დედოფლის მინდორში // საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ოთ. ლორთქიანიძის სახ. არქეოლოგიის ცენტრის 2014 წლის (28-30 აპრ.) სავალე-არქეოლოგიური კვლევა-ძიების შედეგებისადმი მიძღვნილი სესია. – თბ., 2015.

პუბლიცისტური სტატიები გაზეთებიდან
Publicist Articles from Newspapers

2004

250. როგორ გადაარჩინეს ქართველმა ფოტოგრაფმა და მეცნიერებმა ეროვნული საგანძური: [1978 წელს აფხაზების მიერ საქართველოს ისტორიულ მუზეუმში დაცული ექსპონატების მოთხოვნასთან დაკავშირებულ მოვლენებზე] / ინტერვიუ. ესაუბრა ლ. ოჩიაური // რეზონანსი. – 2004. – 17 აპრილი. – N100. – გვ. 10.
251. მონარქია ყველაზე უკეთესი სახელმწიფოებრივი წყობილებაა / ინტერვიუ. ესაუბრა გ. მამალაძე // ჯორჯიან თაიმსი. – 2004. – 11-18 მარტი. – N10. – გვ. 17.

2005

252. წმინდა მიწაზე ქართველები ბრუნდებიან // რეზონანსი. – 2005. – 20 მარტი. – N70. – გვ. 7,13.

2008

253. „ბეი გრუზინ, სპასაი რასსიუ!“ / ნ. აბესაძეს და ი. გაგოშიძეს ესაუბრა დ. დევიძე // ალია. – თბ., 2008. – 4-5 სექტემბერი. – N109 (2234). – გვ. 9.
254. თურქეთის ქართველობა კარგად ცხოვრობს...: დროის სარკეში [ინტერვიუ თურქეთში ვიზიტთან დაკავშირებით] / ესაუბრა გ. ზობდიაშვილი // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2008. – 17 ივლისი. – N132 (5990). – 2 გვ.
255. ინტელექტუალები მიდიან საქართველოდან / ესაუბრა ნ. დალაქიშვილი // ქართული: გერმანიის ქართული სათვისტომოს ორგანო. – თბ., 2008. – მარტი-აპრილი. – N2(15). – გვ.5-7.
256. „ინტელექტუალები მიდიან საქართველოდან“ [ინტერვიუ საზღვარგარეთ მცხოვრებ ქართველთა პრობლემებზე] / ესაუბრა ნ. დალაქიშვილი // 24 საათი. – 2008. – 19 მარტი. – N63 (1807). – გვ. A4.

257. პროფესიით არქეოლოგი ქართულ დიასპორას ჩაიბარებს: ინტერვიუ / ესაუბრა ე. გულუა // რეზონანსი. მთელი კვირა. – 2008. – 28 იანვარი. – N23. – გვ. 5
258. საქართველოს სახელმწიფო ქართული დიასპორის ინტერესებს ყოველთვის დაიცავს: [ინტერვიუ სამინისტროს მუშაობის შესახებ] / ესაუბრა ე. ფალიანი // ერთობა. – ფილადელფია, 2008. – მაისი. – N1. – გვ. 3.
259. „სიმშვიდის საბაზი ჯერ არ გვაქვს“: ინტერვიუ სახელმწიფო მინისტრ იულონ გაგოშიძესთან: ქართველები უცხოეთში [საქართველო-რუსეთის ომის გამო ქართული ემიგრაციის მიერ მოწყობილი საპროტესტო აქციები] / ესაუბრა დ. ცუცქირიძე // თანამემამულე: უცხოეთში მცხოვრებ ქართველთა პერიოდული გამოცემა. – ლონდონი, 2008. – სექტემბერი-ოქტომბერი. – N5(31). – გვ. 19-20.
260. „ჩვენმა ემიგრაციამ შიმშილით სიკვდილისგან იხსნა საქართველოს მოსახლეობა“: მთავარი თემა / [ინტერვიუ] ესაუბრა დ. ცუცქირიძე // თანამემამულე: უცხოეთში მცხოვრებ ქართველთა ცენტრალური პერიოდული გამოცემა. – ლონდონი, 2008. – ივლისი-აგვისტო. – N4(30). – გვ. 5-6.: სურ.
261. ძვირფასო თანამემამულენო...: [მიმართვა ქართული დიასპორის სათვისტომოებისა და ორგანიზაციებისადმი] // ქართული: გერმანიის ქართული სათვისტომოს ორგანო. – თბ., 2008. – მარტი-აპრილი. – N2(15). – გვ. 4.
262. „ჯი-ეიჩ-ენი“. თურქი მოსახლეობის ინფორმირებულობაზე საქართველოდან ვიმუშავებთ [იულონ გაგოშიძის განცხადება საქართველო-თურქეთს შორის ერთიანი საინფორმაციო სააგენტოს შექმნის აუცილებლობაზე] // ალია. – თბ., 2008. – 13-15 დეკემბერი. – N152(2277). – გვ.10.

2009

263. იულონ გაგოშიძე: ქართულმა დიასპორამ დაამტკიცა, რომ ანგარიშგასაწევი პოლიტიკური ძალაა: განსჯა / ესაუბრა ქ. ხიდიშელი // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2009. – 6 იანვარი. – N1 (6102). – 2 გვ.

264. იულონ გაგომიძემ ხუბუტიას მიპატიჟებაზე წიხლი უკრა: [მოსკოვში დაგეგმილ „ქართველთა კონგრესში“ მონაწილეობაზე უარის თქმასთან დაკავშირებით] / ესაუბრა ე. სეხინაშვილი // ალია. – 2009. – 17-19 იანვარი. – N6(2290). – გვ. 4.
265. როგორ მოვაწყოთ საქართველო: ინტერვიუ / ესაუბრა ლ. კვირიკაშვილი // ყველა სიახლე. – 2009. – 26 მარტი-1 აპრილი. – N12. – გვ. 17.
266. „ვიროსმანით“ ჩვენებურები ვეცნობით ერთმანეთს. თურქეთსა და საქართველოში მცხოვრებმა ქართველებმა შევქმელით ერთად ჟურნალის დაარსება: [საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი და თურქეთში მცხოვრები ქართველი საუბრობენ ქართულ-თურქული ჟურნალის „ვიროსმანის“ გამოცემასთან დაკავშირებით] ინტერვიუ / ესაუბრა ლ. ოჩიაური // რეზონანსი. – 2009. – 21 თებერვალი. – N44. – გვ. 10. თანაავტ. ფარნა ჩილაშვილი (ფაჰრეთინ ჩილოღლუ).
267. ძვირფასო თანამემამულენო: [მიმართვა საქართველოს ფარგლებს გარეთ მცხოვრები ქართველებისადმი] // 24 საათი. – 2009. – 10 ნოემბერი. – N246 (2284). – გვ. A11.

2010

268. წიგნი შეიძლება კარგი გამოსულიყო [გამოხმაურება კრებულში: საქართველოს თავადაზნაურობა I, მოთავსებულ სტატიაზე, საქართველოს პრეზიდენტისა და მთავრობის კრიტიკის შესახებ] // რეზონანსი. გალაკტიონი. – 2010. – 19 დეკემბერი. – N33. – გვ. 9.

2014

269. „არქეოლოგებს საქართველოში ამხელა ნაგებობა არასოდეს გაუთხრიათ“: [ქარელის რაიონში, მდინარეების – ფცის და მტკვრის შესართავთან, დედოფლის გორაზე, სამეფო სასახლის აღმოჩენის შესახებ] ინტერვიუ / ესაუბრა ე. ლომიძე // კვირის პალიტრა. – 2014. – 4-10 აგვისტო. – N32 (1044). – გვ.11.

იულონ გაგოშიძის გამოუქვეყნებელი მოხსენებები

(არასრული სია)

Iulon Gagoshidze's Unpublished Reports

(Incomplete List)

1996

270. აქემენიდურ გავლენათა კვალი ქართული ნივთიერი კულტურის ძეგლებში // აქემენიანთა ირანთან ურთიერთობის საკითხები. სიმპოზიუმი. თბილისი, იანვარი. 1996.
271. გერმანულ-ქართული კახეთის (გუმბათის) არქეოლოგიური ექსპედიციის 1995 წლის საველე მუშაობის ანგარიში // საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის არქეოლოგიური კვლევის ცენტრი. კონფერენცია. თბილისი. აპრილი, 1996.
თანაავტ.: კ. ფიცხელაური, ა. ფურტვენგლერი, ფ. კნაუსი.
272. დედოფლის გორის სასახლის გათხრები // აქემენიანთა ირანთან ურთიერთობის საკითხები. სიმპოზიუმი. თბილისი, იანვარი. 1996
273. იმპორტული მინის ჭურჭელი დედოფლის გორიდან // საქართველო და გარე სამყარო. კონფერენციის თეზისები / საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის არქეოლოგიული კვლევის ცენტრი. თბილისი. 1996.
თანაავტ. მ. საგინაშვილი.
274. მინის ჭურჭელი დედოფლის გორიდან (ახ. წ. I ს. იბერიის საგარეო-ეკონომიკური კონტაქტებისათვის) // საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი საქ. მეცნ. აკად. არქეოლოგიური კვლევის ცენტრის მეოთხე სამეცნიერო სესია. 1996 წ. 27-31 მაისი / საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის არქეოლოგიული კვლევის ცენტრი. თბილისი. 1996.
თანაავტ. მ. საგინაშვილი.
275. შიდა ქართლში ქრისტიანობის დამკვიდრების საკითხისათვის // ს. ჯანაშიას სახ. საქ. ეროვნული მუზეუმის სამეცნ. სესია მიძღვნილი ივ. ჯავახიშვილისადმი. თბილისი. 1996.

276. ძვ. წ. V-III საუკუნეთა საქართველოს არქეოლოგიური ძეგლების დანაწევრებული ქრონოლოგია სამარხეული მასალების მიხედვით // ძვ. წ. VI-III სს. ქართლის ქრონოლოგიის საკთხები. 1996 წ. სექტემბერი / საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის არქეოლოგიური კვლევის ცენტრი. თბილისი. 1996.

თანაავტ. ნ. გოგიბერიძე.

277. Achaemenidian Art and Influences in 6th-4th Century Georgia // Transkaukasien in achamenidischer Zeit. Kolloquium. Halle. 18-19 Januar, 1996.

1997

278. აქემენიდური ხანის მინის ჭურჭელი საქართველოში // კავკასიის იბერია და მისი მეზობლები აქემენიდურ და პოსტაქემენიდურ ხანაში. სიმპოზიუმი / არქეოლოგიური კვლევის ცენტრი. თბილისი, სექტემბერი. 1997.

თანაავტ. მ. საგინაშვილი.

279. ახალი არქეოლოგიური აღმოჩენები შიდა ქართლში // კავკასიის იბერია და მისი მეზობლები აქემენიდურ და პოსტაქემენიდურ ხანაში. სიმპოზიუმი / არქეოლოგიური კვლევის ცენტრი. თბილისი, სექტემბერი. 1997.

280. ახალი მონაცემები აქემენიდური ხუროთმოძღვრების შესახებ ქართლში // კავკასიის იბერია და მისი მეზობლები აქემენიდურ და პოსტაქემენიდურ ხანაში. სიმპოზიუმი / არქეოლოგიური კვლევის ცენტრი. თბილისი, სექტემბერი. 1997

თანაავტ. გ. ყიფიანი.

281. ქართლში ქრისტიანობის დამკვიდრების საკითხისათვის // გელათის მეცნიერებათა აკადემია. სამეცნიერო კონფერენცია. გელათი. ქუთაისი, 1997.

1998

282. დედოფლის მინდვრისა და დედოფლის გორის არქეოლოგიური გათხრების ძირითადი შედეგები // გერმანიის

არქეოლოგიური ინსტიტუტის სტამბოლის განყოფილება.
სტამბოლი (თურქეთი). 1998.

1999

283. ტახტიძირის გათხრები // სამეცნიერო სესია „1998 წლის საველე-არქეოლოგიური კვლევა-ძიების შედეგები“ (3, 1999, მცხეთა) მიძღვნილი პროფესორ ალექსანდრე (სანდრო) კალანდაძის 90 წლისთავისადმი: ანგარიშები ქ. მცხეთა, 1999 წლის 23 აპრილი / საქ. მეცნ. აკადემია, მცხეთის არქეოლ. ინ-ტი. – თბ., 1999 (ტრიადა).
284. The Royal Palace in 1st century BC. Iberia (On the basis of archeological material from Dedoplist Gori) // ათენი, დანიის არქეოლოგიის ინსტიტუტი / საერთაშორისო სესია. ნოემბერი, 1999.
285. The Ancient Excavation in Takhtiziri (Georgia) // ათენი, დანიის არქეოლოგიის ინსტიტუტი / საერთაშორისო სესია. ნოემბერი, 1999.

2000

286. Georgia and „Greco-Persian” Games (Summary) // Welcome to Achemen.com and call for collaboration. – Paris, July. 22th. – 2000.

2001

287. Greco-Persian Games // The Second International Congress on Back Sea Antiquities. Bilkent University, Ankara, Turkey, 2-9 September, 2001.

2009

288. დევნილები და დიასპორები: საქართველოს მთავრობის პოლიტიკა დევნილებისა და საზღვარგარეთ მყოფ ქართველ ემიგრანტებთან დაკავშირებით // თანამედროვე საქართვე-

ლოს დაბადება: პირველი ქართული რესპუბლიკა და მისი მემკვიდრეები 1918-2009. პირველი ქართული რესპუბლიკის იუბილესადმი მიძღვნილი სამეცნიერო კონფერენცია. 9-12 ოქტომბერი. 2009.

2010

289. არქეოლოგიური გათხრები ყარაჯამილარში (შამქორის რაიონი) // 2009 წლის საველე-არქეოლოგიური კვლევა-ძიების შედეგებისადმი მიძღვნილი სესია საქ. ეროვნ. მუზეუმის არქეოლოგიის ცენტრში. 26-29 აპრილი. 2010.
თანაავტ.: ი. ბაბაევი, ფ. კნაუსი.

290. სიმონ ჯანაშია, როგორც მოღვაწე // სიმონ ჯანაშიას დაბადების 110 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო სამეცნ. სესია საქ. მეცნ. ეროვნულ აკადემიაში, 16 ნოემბ. 2010.

2012

291. ალექსანდრე ფრონელი. კახეთის ამბოხების მემატთანე // კავკასიური სემინარი. კახეთის ამბოხება – 200. – 5 აპრილი, 2012.

2015

292. რელიგიური სიტუაცია ქართლში პირველი საუკუნის დასასრულს // გელათს მეცნიერებათა აკადემია, სამეცნიერო კონფერენცია. გელათი 2015წ. 21-22 სექტემბერი.

**საქართველოს ეროვნული ბანკის ვებგვერდი
ნუმიზმატიკისა და ბონისტის განმარტებითი ლექსიკონი
მასალები**

**Website of National Bank of Georgia
Explanatory Dictionary for Numismatists and Bonists
Materials**

293. არქეოლოგია // საქართველოს ეროვნული ბანკი. ქართული ფული. ფულის მუზეუმი. ნუმიზმატიკისა და ბონისტის გვერდი. ნუმიზმატიკისა და ბონისტის განმარტებითი ლექსიკონი. <https://www.nbg.gov.ge/uploads/leqsikoni.pdf>.
294. ბრინჯაოს ხანა // საქართველოს ეროვნული ბანკი. ქართული ფული. ფულის მუზეუმი. ნუმიზმატიკისა და ბონისტის გვერდი. ნუმიზმატიკისა და ბონისტის განმარტებითი ლექსიკონი. <https://www.nbg.gov.ge/uploads/leqsikoni.pdf>.
თანაავტ. კ. ფიცხელაური.

**საქართველოს კულტურული მემკვირეობის დაცვის
ეროვნული სააგენტოს ვებგვერდი
არქეოლოგია
მასალები**

**Website of National Agency for Cultural Heritage
Preservation of Georgia
Archaeology
Materials**

295. სამადლო // საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო. არქეოლოგია.
<http://www.heritagesites.ge/geo/archeology/archeology/59/>
Samadlo // National Agency for Cultural Heritage Preservation of Georgia. Archeology.
<http://www.heritagesites.ge/eng/archeology/archeology/59/>

296. ტახტიძირი // საქართველოს კულტურობის მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო. არქეოლოგია.
http://www.heritagesites.ge/geo/archeology/archeology/54

**ინტერნეტჟურნალი „ონლაინ არქეოლოგია“
მასალები**

**Internet Journal „Online Archaeology“
Materials**

2011

297. არმაზციხე-ბაგინეთი // ონლაინ არქეოლოგია. №1. (დეკემბერი).
– 2011. – გვ. 123-125.
Armaztsikhe-Bagineti // Online Archaeology. N1. (December). –
2011. – P.123-125.
298. არქეოლოგიური ტურიზმი. პროექტი // ონლაინ არქეოლოგია.
№1. (დეკემბერი). – 2011. – გვ. 90-105.
Archaeological Tourism. Project // Online Archaeology. N1.
(December). – 2011. – P. 90-93.
299. საბათლო. პროექტი // ონლაინ არქეოლოგია. №1. (დეკემბერი).
– 2011. – გვ. 106-108.
Sabatlo. Project // Online Archaeology. N1. (December). – 2011. – P.
106-108.
300. ტახტიძირის სამაროვანი // ონლაინ არქეოლოგია. №1. (დეკემ-
ბერი). – 2011.
თანაავტ. ნ. გოგიბერიძე.
Takhtidziri Cemetery // Online Archaeology. N1. (December). –
2011.
Coauthor N. Gogiberidze.

2012

301. არადეთის ორგორა // ონლაინ არქეოლოგია. №3. (დეკემ-
ბერი). – 2012. – გვ. 9-10.

- Aradeti Orgora // Online Archaeology. N3. (December). – 2012. – P. 9-10.
302. არქეოლოგიური და ანტიკვარული ნივთების აუქციონი. პროექტი // ონლაინ არქეოლოგია. №2. (ივნისი). – 2012. – გვ. 130-134.
Auction of Archaeological Objects. Project // Online Archaeology. N2. (June). – 2012. – P. 104-108.
303. არქეოლოგიური პოლიცია. პროექტი // ონლაინ არქეოლოგია. №3. (დეკემბერი). – 2012 – გვ. 140-146.
Archaeological police // Online Archaeology. N3. (December). – 2012. – P. 110-114.
304. აქემენიდები კავკასიაში // ონლაინ არქეოლოგია. №2. (ივნისი). – 2012. – გვ. 90-106.
The Achaemenide in the Caucasus // Online Archaeology. N2. (June). – 2012. – P. 64-80.
305. აქემენიდური და აქემენიდურის მსგავსი ვერცხლის ჭურჭელი // ონლაინ არქეოლოგია. №3. (დეკემბერი). – 2012. – გვ. 20-48.
Achaemenid and Achaemenid-like Silver Vessels // Online Archaeology. N2. (December). – 2012. – P. 20-48
306. დოღლაური (არადეთის) სამაროვანი. ახალი არქეოლოგიური აღმოჩენა // ონლაინ არქეოლოგია. №3. (დეკემბერი). – 2012. – გვ. 12-20.
Doglauri (Ardeti) Cemetery // Online Archaeology. N3. (December). – 2012. – P. 12-20.
307. ტახტიძირი // ონლაინ არქეოლოგია. №2. (ივნისი). – 2012. – გვ. 148-152.
Takhtidziri // Online Archaeology. N2. (June). – 2012. – P. 122-126.
308. ურბნისი // ონლაინ არქეოლოგია. №3. (დეკემბერი). – 2012. – გვ. 180-184.
Urbnisi // Online Archaeology. N3. (December). – 2012. – P.148-152.
309. უძველესი აბრეშუმის საქართველოში // ონლაინ არქეოლოგია. №2. (ივნისი). – 2012. – გვ. 156-162.

Ancient Silk in Georgia // Online Archaeology. N2. (June). – 2012.
– P.130-136.

2013

310. დედოფლის გორა. ახალი არქეოლოგიური აღმოჩენა // ონლაინ არქეოლოგია. №5. (დეკემბერი) – 2013. – გვ. 24-29.
(აგრეთვე იხ ლინკზე:
<http://issuu.com/culturegovge/docs/jurnali-5-indd-tamriko-axali>)
Dedoflis Gora // Online Archaeology. N5. (December). – 2013. – P. 24-29.
311. დედოფლის გორა. პროექტი // ონლაინ არქეოლოგია. №4. (ივნისი). – 2013. – გვ. 118-130.
თანაავტ. მ. ელაშვილი.
Dedoplis Gora. Project // Online Archaeology. N4. (June). – 2013. – P. 103-113.
Coauthor M. Elashvili.
312. დვანი // ონლაინ არქეოლოგია. №4. (ივნისი). – 2013. – გვ.136-140.
Dvani // Online Archaeology. N4. (June). – 2013. – P. 122-126.
313. ზღუდერი // ონლაინ არქეოლოგია. №4. (ივნისი). – 2013. – გვ.156-160.
Zguderi // Online Archaeology. N4. (June). – 2013. – P. 142-146.
314. მეფე ფლავიუს დადეს ვინაობისთვის // ონლაინ არქეოლოგია. №4. (ივნისი). – 2013. – გვ.20-54
თანაავტ. ს. მარგიშვილი.
For the Identity of King Flavius Dades // Online Archaeology. N4. (June). – 2013. – P. 20-54.
Coauthor S. Margishvili.

2014

315. ქართლის პირველი კათოლიკოსის სამარხი? // ონლაინ არქეოლოგია. №6. (ივნისი) – 2014.
თანაავტ. ე. ყვავაძე.

იულონ გაგოშიძის რედაქტორობით გამოსცემული შრომები
Works Edited by Iulon Gagoshidze

1972

316. ჯავახიშვილი, ქ. ურბნისის ნაქალაქარის გლიპტიკური ძეგლები (საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის გემები. V) / საქ. სსრ მეცნ. აკად., ს. ჯანაშიას სახ. საქ. სახელმწ. მუზეუმი. – თბ.: მეცნიერება, 1972. – 150 გვ. 7 ფ.ტაბლ.

1979

317. მორჩაძე, თ. შიდა ქართლის ანტიკური პერიოდის კერამიკა: პეტროგრაფიული მონაცემებით / ჯანაშიას სახ. საქართველოს სახელმწ. მუზეუმი. – თბ.: მეცნიერება, 1979. – 92გვ.

1982

318. გოგაძე, ელ. კოლხეთის ბრინჯაოსა და ადრეული რკინის ხანის ნამოსახლართა კულტურა: (ნოსირი-მუხურჩის არქეოლოგიური ძეგლების მიხედვით). – თბ.: მეცნიერება, 1982. – 108გვ.

1988

319. გიორგაძე, გ. (გრიგოლ). ათასი ღვთაების ქვეყანა: (ხეთები და ხეთური ცივილიზაცია) / საქ. სსრ მეცნ. აკად.. – თბ.: მეცნიერება, 1988. – 176 გვ.: 12 ფ. ილ. თანარედ. ნ. ხაზარაძე.

1991

320. Нариманишвили, Г.К. Керамика Картли V-I вв. до нашей эры / АН Груз., Центр археологических исследований. – Тб.: Мецниереба, 1991. – 352 с.: 82 л. ил. – Рез. англ.

2003

321. Гогиберидзе, Н. Браслеты и гривны Грузии V-I вв. до н.э. / АН Грузии, Гос. музей Грузии. – Тб., 2003. – 106 с.: ил.

2006

322. მარგიშვილი, ს. მითები და რეალობა დავით აღმაშენებლის მეფობის შესახებ: ომი სელჯუკთა სამყაროს წინააღმდეგ. – თბ.: სიესტა, 2006. – 363 გვ.: ილ.

2008

323. მარგიშვილი, ს. შუა საუკუნეების სამხედრო ხელოვნება და საქართველოს სამხედრო-პოლიტიკური ისტორია IX-XV საუკუნეებში. ნაწ. 1: შუა საუკუნეების სამხედრო ხელოვნება. – 2008. – 269 გვ.

Iberia and Rome: The Excavations of the Palace at Dedoplist Gora and the Roman Influence in the Caucasian Kingdom of Iberia / Schriften des Zentrums für Archäologie und Kulturgeschichte des Schwarzmeerraumes 13 – Langenweissbach: Beier & Beran, 2008. – VI+ 309p + 92 pl.: ill, map.
Coeditors: A. Furtwängler, H. Lorn, N. Ludwig.

2009

324. შენგელია, ლ. ჩემი საქართველო. – [თბ.]: ელფი, 2009. – 96 გვ.: ფოტო; ილ.
თანარედ: ც. თავაძე.

2010

325. კავკასიოლოგთა II საერთაშორისო კონგრესის მასალები = Proceedings of II International Congress of Caucasiologists = Материалы II международного конгресса кавказоведов / ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწ. უნ-ტის ჰუმანი-

ტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კავკასიოლოგიის ინ-ტი; არნ. ჩიქოვავას სახ. ენათმეცნიერების ინ-ტი. – თბ.: თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 2010. – 543 გვ.

სარედ. კოლეგ. წევრი.

326. კავკასიოლოგიური ძიებანი = Caucasiologic papers=Кавказоведческие разыскания. / თსუ-ს ჰუმანიტ. მეცნ. ფაკ-ტი; კავკასიოლ. ინ-ტი. – 2010. – N 2. – 755 გვ.

სარედ. კოლეგ. წევრი.

327. კენკეზაშვილი, თ. საქართველოს სამეფო ხელისუფლებისთვის ბრძოლა დავით IV აღმაშენებლის შემკვიდრეთა შორის: [საქ. ისტორია დავით IV აღმაშენებლიდან გიორგი მესამემდე]. – თბ.: უნივერსალი, 2010. – 37 გვ. – რეზ. ინგლ.

328. საქართველოს თავადაზნაურობა = The aristocracy of Georgia = Князья и дворяне Грузии: [ალბომი]. [ტ.] 1 / [ავტ.: გ. ანჩაბაძე, მ. გაბაშვილი, გ. აფაქიძე [და სხვ.]. – 2010. – 604 გვ.: ფოტო. ილ.

სარედ. კოლ. წევრი.

2011

329. კენკეზაშვილი, თ. ქრონოლოგიური პარადიგმები: ნარკვევები XIII ს. საქ. ისტორიის ქრონოლოგიიდან. (ისტორიულ-წყაროთმცოდნეობითი ძიებანი; წ. 1). / საქ. ახალგაზრდა მეცნ. საზ-ბა. – თბ.: უნივერსალი, 2011. – 72გვ. – ბიბლიოგრ. ტექსტ. შენიშვნ. და გვ. 63-71.

330. სულავა, ნ. კავკასიის ფიბულები = The Caucasian fibulae: (ტიპოლოგია, ქრონოლოგია, გენეზისი) / საქ. ეროვნ. მუზეუმი, ოთარ ლორთქიფანიძის არქეოლ. ცენტრი. – თბ., 2011. – 343 გვ.: რუკ., ტაბ., სურ. – პარალელ. თავფურ. და რეზ. ინგლ.

2012

331. კენკეზაშვილი, თ. იერუსალიმის ჯვრის მონასტრის ისტორიული წარსული და საქართველოსთვის დაბრუნების საკითხის პერსპექტივები: (მოხსენება) / საქ. ახალგაზრდა

მეცნიერთა საზ-ბა, საქ. ისტ. და კულტ. კვლევითი ცენტრი. – თბ.: უნივერსალი, 2012. – 28 გვ.: ფოტო.

332. კენკეზაშვილი, თ. საისტორიო პარადიგმები. ტ. 1: აწმყო, შობილი წარსულისაგან... / მთ. რედ. ი. გაგოშიძე, ტომის რედ. ს. ვარდოსანიძე; [საქ. განათლ. და მეცნ. სამინ., საქ. ახალგაზრდა მეცნიერთა საზ-ბის საქ. ისტ. და კულტ. კვლევითი ცენტრი]. – თბ.: [უნივერსალი], 2012. – 421 გვ.: ფოტ.
333. მარგიშვილი, ს. შუა საუკუნეების სამხედრო ხელოვნება და საქართველოს სამხედრო-პოლიტიკური ისტორია IX-XV საუკუნეებში / სამეცნ. რედ. ი. გაგოშიძე. – [თბ.]: თბილ. უნტის გამ-ბა, 2012. – 540 გვ.

2013

334. ღუნაშვილი, ვლ. ვახტანგ გორგასალი. პოლიტიკური ორიენტაცია და სეპარატიზმი: სამეცნ.-პოპულ. ნაშრომი / სამეცნ. რედ. ი. გაგოშიძე. – თბ., 2013. – 116 გვ.: ილ. – რეზ. ინგლ.

2015

335. ჩიხლაძე, ვ. ჟინვალის სამაროვანი. – თბ.: მწიგნობარი, 2015. – 354 გვ.

ლიტერატურა იულონ გაგოშიძის შესახებ
Publications about Iulon Gagoshidze

1977

336. მუხრანელი, ი. Сквозь тысячелетия // Молодежь Грузии. – 1977. – 17 ноября. – С. 3.

1980

337. Метревели, Р. „В защиту этических норм“: [Ответ на статью З. Кикнадзе, Б. Ломинадзе, Ю. Гагошидзе под заголовком „В защиту этических норм“ опубликовано в газете „Заря Востока“ от 20 февраля 1980 года в связи с изданием 1 т. словаря „История Грузии“] // Заря Востока. – 1980. – 1 марта

1986

338. Память Земли // Мухрanelи, И. Коммунисты 80-х: Очерки и интервью. – Тб.: Мерани, 1986. – С. 146-152.

2004

339. ვაშაკიძე, გ. „დედოფლის გორა“ მოგვითხრობს: რა განძი გვექონია! // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2004. – 8 ოქტომბერი. – N234 (4963). – გვ. 3,4.

2005

340. ვაშაკიძე, გ. წიქარას ორმოში ფეხი ჩაუვარდა: რას გვიჩვენებს დიდი ლიახვის ხეობაში აღმოჩენილი ახალი სამარხის შესწავლა?: [არქეოლოგიური აღმოჩენა ქემერტში] // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2005. – 24 მაისი. – N121(5154). – 3 გვ.

2006

341. ჯიყაშვილი, ლ. აღმოჩენა ალაზნის ველზე, რომელიც მსოფლიოსთვისაც საინტერესოა: [არქეოლოგიური აღმოჩენები საქართველოში] // კვირის პალიტრა. – თბილისი, 2006. – 11-17 სექტემბერი. – N37 (602). – გვ.14.

2008

342. გაგომიძე ემიგრანტ ქართველებს დახმარებას სთავაზობს // 24 საათი. – 2008. – 15 თებერვალი. – N35 (1779). – გვ. A3.
343. გაგომიძე „ჩვენებურებში“ გადაერთო: [ფესტივალ „ჩვენებურების“ საქველმოქმედო კონცერტი] // ალია. – თბ., 2008. – 21-22 ოქტომბერი. – N129(2254). – გვ.6.
344. ლადო გურგენიძემ ახალი მთავრობა წარმოადგინა [იულონ გაგომიძე, სახელმწიფო მინისტრი დიასპორის საკითხებში და სხვ.] // რეიტინგი. – 2008. – N4 (276). – გვ. 6.
345. თურქი მოსახლეობის ინფორმირებულობაზე საქართველოდან ვიმუშავებთ [იულონ გაგომიძის განცხადება საქართველო-თურქეთს შორის ერთიანი საინფორმაციო სააგენტოს შექმნის აუცილებლობაზე] // ალია. – 2008. – 13-15 დეკემბერი. N152(2277). – გვ. 10.
346. მიქიაშვილი, ნ. იულონ გაგომიძე: მე პატრიარქთან მივალ [ფერიის მთაზე მშენებარე ეკლესიის პროექტის შესახებ] // რეზონანსი. – 2008. – 26 იანვ. – N21. – გვ.2.
347. საქართველოში დამტკიცებულია მთავრობის ახალი შემადგენლობა: Коммерсант: რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე [გაგომიძე იულონ (სახელმწიფო მინისტრი დიასპორის საკითხებში) და სხვ.] // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2008. – 2 თებერვალი. – N20 (5878). – გვ. 11.
348. ფიფია, ნ. გაგომიძის უწყება ორთვიანი მუშაობის შედეგებს ამზეურებს: ანგარიში // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2008. – 8 აპრილი. – N65 (5923). – 8 გვ.
349. შაიშმელაშვილი, თ. დიასპორის ფონდი მალე შეიქმნება: წარდგინება // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2008. – 19 ივლისი. – N133 (5991). – გვ. 2.: სურ.

350. „ჯი-ეიჩ-ენი“. იულონ გაგომიძე: უკეთესია ქვეყანა გახდეს ისეთი, რომ გასაქცევად არავის ჰქონდეს საქმე: დიასპორა [სახელმწიფო მინისტრის იულონ გაგომიძის შეხვედრა უცხოეთში მცხოვრებ ქართველებთან] // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2008. – 14 ივნისი. – N109 (5967). – გვ. 4,5.
351. „ჯი-ეიჩ-ენი“. ყველა ინფორმაცია უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეებზე: ინფორმაცია [სახელმწიფო მინისტრის დიასპორის საკითხებში იულონ გაგომიძის მიერ მედიის წარმომადგენლებისთვის ახლად შექმნილი უწყების საქმიანობის სტრატეგიული მიმართულებებისა და სამომავლო გეგმების გაცნობა] // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2008. – 15 თებერვალი. – N29 (5887). – გვ. 9.
352. ხორგუაშვილი, მ. დიასპორისთვის საპატრიარქო ძირითადი დასაყრდენია: დაჯილდოება [დიასპორის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის იულონ გაგომიძის მიერ ლიტერატურულ კონკურსში „სამშობლო“ გამარჯვებული ახალგაზრდების დაჯილდოება] // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2008. – 8 მარტი. – N44 (5902). – გვ. 3.
353. Парламент Грузии проголосовал за доверие новому составу Кабинета министров [...Гагошидзе Ю. и др.] // Свободная Грузия. – 2008. – 2 февраля. – N7-8. – С. 3.

2009

354. გულისაშვილი, ს. ცვლილებები მთავრობაში [გაგომიძე იულონ – პრეზიდენტის ადმინისტრაციასთან არსებული არქეოლოგიური კვლევის ცენტრის ხელმძღვანელი] // 24 საათი. – 2009. – 22 დეკემბერი. – N279 (2317). – გვ. A2.
355. თევზაძე, ვ. ინგილოების პრობლემების მოსაგვარებლად [საუბარი ქართულ დიასპორაზე კახის რაიონში] // 24 საათი. – 2009. – 10 მარტი. – N52 (2090). – გვ. A2. სურ.
356. იულონ გაგომიძე. დიასპორის საკითხებში საელმწიფო მინისტრი. არქეოლოგი. გელათის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი // ვინ ვინ არის საქართველოში = Who Is Who in

Georgia. ბიოგრაფიული ცნობარი / ქართული ბიოგრაფიული ცენტრი. – თბ., 2009. – გვ. 88-89.

357. იულონ გაგომიძე საინჟინო პრობლემების წინაშე [იულონ გაგომიძის ოფიციალური ვიზიტი აზერბაიჯანში] // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2009. – 11 მარტი. – N44 (6145). – გვ. 2.
358. კიკნაველიძე, თ. მემლექედის „ფიროსმანი“ [თურქეთის ქართული დიასპორის მიერ გამოცემული ჟურნალ „ფიროსმანის“ პრეზენტაცია] // 24 საათი. – 2009. – 13 თებერვალი. – N31 (2069). – გვ. A11.
359. კიკნაველიძე, თ. რა სტკივით ინგილოებს?: მალე საზღვარგარეთ მცხოვრები ქართველი ბავშვების დასვენების პროგრამა ამოქმედდება // 24 საათი. – 2009. – 23 ივნისი. – N139 (2177). – გვ. A11.: სურ.
360. კიკნაველიძე, თ. ქართველები საქართველოს უნდა დაუბრუნდნენ!: სახელმწიფო აპარატი დიასპორის საკითხებში – ერთი წლის შემდეგ [ქართული დიასპორის საკითხებსა და პრობლემების განხილვა-მოგვარების მიზნით ამოქმედებული სტრუქტურის ერთწლიანი მუშაობის შეფასება] // 24 საათი. – 2009. – 10 თებერვალი. – N28 (2066). – გვ. A12.
361. მოსია, თ. საქართველოს მოსახლეობის მეოთხედს სამშობლოში ცხოვრება არ უნდა [მიგრაციასთან დაკავშირებული პრობლემები] // საქართველოს რესპუბლიკა. – 2009. – 4 ივნისი. – N108 (6209). – გვ. 3.

2010

362. კაკვასილოვთა მეორე სართაშორისო კონგრესის მასალები // ბათუმის უნივერსიტეტი. შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გაზეთი. – 2011. – N6. ივნისი. – გვ. 12.
363. ლალიაშვილი, გ. ქართული არქეოლოგიური ექსპედიცია კვიპროსზე // პროფესორ-მასწავლებელთა, დოქტორანთა და მაგისტრანტთა გაერთიანებული კონფერენციის მასალები [დალიას ღვთისმშობლის სახელობის ნამონასტრალის შესახებ] / თელავის ი. გოგებაშვილის სახ. სახელმწ. უნ-ტი; ჰუმანიტარულ მეცნ. ფაკულტეტი, მსოფლიო ისტორიის კათედრა. – თელავი, 2010. – N 1. – გვ. 140-147.

364. არქეოლოგები საბათლოში ნაქალაქარს გათხრიან // ისტორიანი: ისტორიულ-შემეცნებითი ჟურნალი. – 2011. – ივნისი, N6. – გვ. 7.
365. კვირკველია, გ. არქეოლოგიური გათხრები გრაკლიანის გორაზე 2009 წელს / გ. კვირკველია, ბ. მურვანიძე, ვ. ნიკოლაიშვილი, ალ. ორჯონიკიძე // ძიებანი საქართველოს არქეოლოგიაში = Dzebani: Journal of the Georgian Archaeology / საქართველოს ეროვნული მუზეუმი; ოთ. ლორთქიფანიძის არქეოლოგიის ცენტრი. – თბ., 2011. – N20. – გვ.47-67. – საველე არქეოლოგიური კვლევა-ძიება 2008-2009 წლებში. – რეზ. ინგლ. – ლიტ-რა გვ.56-58. – ტაბ. I-IX, გვ. 58-67.
366. მთელ სამყაროსაც რომ მოსწყვიტო, დამოუკიდებლად არსებობა შეუძლია: [საუბარია 250 წელი უხრწნელად შემონახულ წმინდა ნაწილებზე] [ანკეტის კითხვებს პასუხობენ: არქეოლოგი იულონ გაგოშიძე, ისტორიკოსი მაია შაორშიაძე და კავკასიოლოგი ლავრენტი ჯანაშიაშვილი] / მოამზადა ამირან-ლაზარე სინაურიძემ //კარიბჭე: მართლმადიდებლური ჟურნალი. – 2011. – 13-26 ოქტომბერი, N21 (185). – გვ.22-23.: სურ.

367. ახალაძე, ლ. ჯავახეთის წარწერები როგორც საისტორიო წყარო // ქართველოლოგიის აქტუალური პრობლემები: სამეცნიერო ჟურნალი / საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახ. ქართული უნივერსიტეტი. – 2012. – ტ. I. – გვ.66-87. – რეზ. ინგლ. – დამოწმებული ლიტ. გვ. 83-85.
368. ჯაფარიძე, ნ. ლაგოდეხში ელინისტური ხანის ქვასამარხებს მიაკვლიეს // ისტორიანი / ისტორიულ-შემეცნებითი ჟურნალი. – 2012. – N6(18). – გვ. 7.: სურ.

369. 5 ათასი წლის წინანდელი სამარხები სოფელ დოდლაურთან // კვირის პალიტრა. – 2012. – 29 ოქტომბერი-4 ნოემბერი. – N44 (952). – გვ. 1-2.

2014

370. ირემაშვილი, ე. ბერიკლდეების ნამოსახლარი განადგურებულია // ახალი თაობა. – 2014. – 24 დეკემბერი. – N304. – გვ. 11.

371. ხურცილავა, ბ. იერუსალიმის უცნობი ქართული მონასტრის („ფურტა“) შესახებ // საისტორიო ვერტიკალები: ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტის სოციალურ მეცნიერებათა დეპარტამენტის საერთაშორისო რეფერირებადი და რეცენზირებადი სამეცნიერო ჟურნალი / საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი. – 2014. – N30. – გვ. 154-159. – რეზ. ინგლ. – ლიტ-რა გვ. 159.

372. ხურცილავა, ბ. ქართველთა უძველესი ნაკვალევი ნაზარეთსა და იერუსალიმის უდაბნოში: ჯვარცმულ ავაზაკთა ისტორია და ფურტას ქართული მონასტერი // ისტორიანი: ისტორიულ-შემეცნებითი ჟურნალი. – 2014. – ნოემბერი. – N11 (47). – გვ. 24-31.

სახელთა სპიობელი

Index of Names

აბესაძე, ნ. 253
ავალიშვილი, გ. (მასზე) 228
ავალიშვილი, ქ. 228
ავრელი აქოლისი (მხატვ.)
129
ალიშოვი, ნ. 236
ანდრიაშვილი, ი. 34
ანთაძე, მ. 168
ანჩაბაძე, გ. 329
აფაქიძე, გ. 329
აფხაზავა, ნ. 110
ახალაძე, ლ. 368

ბაბაევი, ი. 209, 224, 236, 289
ბაგრატიონ-მუხრანელი, ი.
(რედ.) 233
ბაიერნი, ფ. (მასზე) 46
ბართლომეი, ი. 47
ბერაძე, გ. 228
ბობლიაშვილი, გ. 254
ბრეგაძე, ა. (რედ.) 177, 179-
182, 184, 226
ბუგიანიშვილი, თ. 17
ბულია, მ. 62, 200, 201

გაბაშვილი, მ. 329
გაბელაია, ალ. 208
გაგოშიძე, გ. 129, 231, 243, 246
გაბუნია, ნ. (მთარგმნ.) 226
გერბერგი, ი. (მთარგმნ.) 229,
230
გვიშიანი, დ. (მთარგმნ.) 189
გიორგაძე, გ. 319
გიორგი მესამე (მასზე) 328
გოგაძე, ელ. 208, 318
გოგიბერიძე, ნ. 202, 276, 300

გოგიჩაიშვილი, ა. 109
გოცაძე, კ. 110
გულისაშვილი, ს. 355
გულუა, ე. 257
გურგენიძე, ლ. 345
გუტე, მ. 236
გუტიკე, ფ. 236

დავით IV აღმაშენებელი
(მასზე) 322, 328
დალაქიშვილი, ნ. 255, 256
დედაბრიშვილი, შ. 17
დევიძე, დ. 253
დვალი, თ. (რედ.) 239, 240
დომენტი III კათალიკოსი
(მასზე) 186
დონდუა, გ. 49

ელაშვილი, მ. 311
ემინლი, ჯ. 236

ვან ორთი, ი. 128
ვარდოსანიძე, ს. (რედ.) 333
ვაშაკიძე, გ. 340, 341
ვაშაყმაძე, მ. 219
ვაჩნაძე, მ. (რედ.) 252
ვახტანგ გორგასალი (მასზე)
143, 145 177, 226, 335
ვიუსტენ-ზნედერვალდი, გ.
236

ზვიადაძე, გ. 235

თავაძე, ც. (რედ.) 325
თევზაძე, ვ. 356
თორდია, თ. 75

თუშაბრამიშვილი, დ. 69

ირემაშვილი, ე. 371

ისკანდეროვი, ე. 236

კაკაბაძე, დ. 219

კენკეზაშვილი, თ. 328, 330,
332, 333

კვირიკაშვილი, ლ. 265

კვირკველია, გ. 366

კვიციანი, ზ. 152

კიკნაველიძე, თ. 359-361

კიკნაძე, გ. 59

კნაუსი, ფ. 138, 209, 224, 236,
271, 289

ლაღიაშვილი, გ. 364

ლიჩელი, ვ. 208

ლომთათიძე, გ. (მასზე) 241

ლომიძე, ე. 269

ლორთქიფანიძე, ო. (რედ.)
137, 138

ლორთქიფანიძე, ო. (მასზე)
227

მაისურაძე, გ. 138

მაისურაძე, გ. (რედ.) 125

მაკალათია, მ. 59

მაკალათია, ს. (მასზე) 188

მამალაძე, გ. 251

მანაგაძე, ირ. 189

მანაგაძე, ირ. (რედ.) 168

მარგიშვილი, ს. 238, 314, 322,
323, 334

მახარაძე, გ. 196, 202

მგალობლიშვილი, თ. 131,
230

მინდორაშვილი, დ. 231, 246

მირდატი (მასზე) 179

მირიან მეფე (მასზე) 144, 145,
180

მიქიაშვილი, ნ. 347

მიწიშვილი, ი. 219

მორჩაძე, თ. 317

მოსია, თ. 362

მურვანიძე, ბ. 336

ნიკოლაიშვილი, ვ. 366

ნიკოლაიშვილი, ც. 219

ნინიკაშვილი, თ. (რედ.) 208

ორჯონიკიძე, ალ. 266, 366

ოჩიაური, ლ. 250, 266

რამიშვილი, რ. 17, 29

როვა, ელ. 248

რუსიშვილი, ნ. 167

საგინაშვილი, მ. 20, 24, 273,
274, 278

სანიკიძე, თ. 22

საღარაძე, შ. 69

სეხნიაშვილი, ე. 264

სინაურიძე, ა. 235, 367

სტინგლი, ტ. 236

სულავა, ნ. 331

უზუნაშვილი, მ. 17

უშვერიძე, გ. 75

ფალიანი, ე. 258

ფარნავაზი (მასზე) 181
ფარსმან II ქველი (მასზე) 184
ფიფია, ნ. 349
ფიცხელაური, კ. 17, 48, 138,
271, 294
ფლავიუს დადი (მასზე) 238,
314
ფრონელი, ალ. 291
ფურტვენგლერი, ა. 138, 271
ფხაკაძე, გ. 75

ქორიძე, ე. 109, 196
ქუთელია, თ. 168
ქურდოვანიძე, ქ. (რედ.) 246
ქუჯი (მასე) 184

ღვებერიძე, ც. 168
ღუნაშვილი, ვლ. 335

ყვავაძე, ე. 138, 167, 245, 315
ყფიანი, გ. 280

შაიშმელაშვილი, თ. 350
შაორშაძე, მ. 367
შატაძე, ნ. 219
შენგელია, ლ. 325
შეროზია, მ. 168

ჩილაშვილი, ფ. (ფაჰრეთინ
ჩილოღლუ) 266
ჩიხლაძე, ვ. 336
ჩუბინაშვილი, ნ. 22
ჩუბინაშვილი, ნ. (მასზე) 206

ციციშვილი, თ. 4
ცუცქირიძე, დ. 259, 260

წივწივაძე, დ. 208
წიწუაშვილი, ლ. 230
წოწელია, მ. 125, 168

ხანთაძე, შ. 47
ხიდაშელი, ქ. 263
ხორგუაშვილი, მ. 353
ხუბუტია, მ. (მასზე) 264
ხურცილავა, ბ. 372, 373

ჯავახიშვილი, ა. (მასზე) 115
ჯავახიშვილი, მ. 200, 201
ჯავახიშვილი, ქ. 316
ჯანაშია, ს. (მასზე) 290
ჯანიაშვილი, ლ. 367
ჯანჯალია, მ. 164, 200, 201
ჯაფარიძე, ნ. 369
ჯიყაშვილი, ლ. 342
ჯოლოხავა, ნ. (რედ.) 205, 207.
ჯორბენაძე, ბ. 137, 138

Апакидзе, А. 63, 118
Бабаев, И. 237
Гваберидзе, Ц. 119
Гиунашвили, Г. 118
Глonti, Н. 118
Голиева, А. (Ред.) 124
Гогиберидзе, Н. 321
Гугушвили, Р. 120, 121, 123
Давлианидзе, Р. 118
Дереси, Н. 38
Иремашвили, Ш. 118
Каландадзе, А. 63
Квавадзе, Е. 146
Квавадзе, М. 146

Киквадзе, М. (Ред.) 120, 122
Кикнадзе, З. 78, 338
Кутелия, Т. 119
Кнаус, Ф. 237
Леквинадзе, В. (Ред.) 83
Ломинадзе, Б. 78, 338
Луконин, В. (Ред.) 106
Манджгаладзе, Г. 118
Мелитаури, К. 118
Метревели, Р. 338
Мирзаева, В. 120, 121, 123
Мухранели, И. 337, 339
Нариманашвили, Г. 118, 320
Николайшвили, В. 63, 118
Пицхелаури, К. 17, 146
Садрадзе, В. 118
Сихарулидзе, А. 118
Узунашвили, М. 64
Хецуриани, Д. 118
Цоцелия, М. 119
Шишкин, К. 80

Abramishvili, M. 218
Babaew, I. 204, 218
Bolqvadze, G. 218
Elashvili, N. 311
Furtwängler, A. 149
Furtwängler, A. (Editor) 324
Kadagishvili, T. 218
Kipiani, G. 173
Knaus, F. 149, 204, 212
Kvavadze, M. 213
Lorn, H. (Editor) 324
Ludwig, N. (Editor) 324
Margishvili, S. 238
Mgaloblishvili, T. (Editor) 247
Motzenbacher, I. 149
Nemsadze, G. 218
Saginashvili, M. 172
Sanikidze, T. 86

გეოგრაფიულ სახელთა საძიებელი

Geographical Indexes

ალაზნის ველი 342
ალგეთი 20, 28
არადეთი (ქარელის რ-ნი) 21,
301, 306
არმაზისხევი 43, 164
არხილოსკალო 1
ახალგორი 44

ბაგინეთი 164, 297
ბერიკლდეები 371

გარნისი 55
გრაკლიანის გორა 366
გუდა-იხუ (აფხაზეთი) 57
გუდაბერტყა 58

დედოფლის გორა 111, 125,
248, 269, 272-274, 282, 310,
311, 340
დედოფლის მინდორი 23, 26,
37, 41, 50, 60, 62, 134, 244, 249,
282
დვანი 61, 312
დოღლაური 306, 370

ელიას სამლოცველო 239

ზემო ავჭალა 65
ზღუდერი 313

თაგილონი (აფხაზეთი) 67
თელოვანი 68
თიღვა (ზნაურის რ-ნი) 69
თრიალეთი 85
თურქეთი 252

იბერია 187, 227
იერუსალიმი 332, 372, 373
ითხვისი 9, 79, 196, 202
იუდეის უდაბნო 186

კავკასია 223, 224, 304, 331
კახეთი 17, 138, 271
კახის რ-ნი 356
კვიპროსი 364
კიკეთი 75
კლდეეთი 77
კოლხეთი 178, 187
კუმში (წალკის რ-ნი) 89

ლაგოგები 369
ლიახვი 341

მარლიქი (ირანი) 91
მცხეთა 164

ნაზარეთი 373
ნასტაგი (ქართლი) 97
ნახშირგორის სამაროვანი 99
ნოსირი (სენაკის რ-ნი) 101,
318

პომპეუსის ხიდი 164

ჟინვალი 336

საბათლო 299, 365
სათოვლე 103
საინგილო 358
სამადლო 8, 11, 35, 36, 72, 104,
295
სამთავროს სამაროვანი 164

სარკინე 164
საქართველო 66, 128, 131, 152,
164, 168, 208, 229, 241, 269,
276, 278, 309, 323, 325, 329, 334

ტახტიძირი 137, 283, 296, 300,
307

ურბნისი 308, 316

ფერიის მთა 347,
ფოკა (ჯავახეთი) 129
ფრონის ხეობა 142,
ფურტა (იერუსალიმი) 372,
373

ქართლი 153, 154, 167, 175,
190, 198, 203, 280, 281, 292

ქართლის იბერია 183

ქემერტი 341

ქსანი 5, 10, 13, 14, 18, 25

ქსნის ხეობა 6

ღალია (კვიპროსი) 231, 232,
246

ყანჩაეთი (ლენინგორის რ-ნი)
34, 108

ყარაჯამილარი (შამქორის რ-
ნი) 209, 236, 289

შიდა ქართლი 109, 110, 169,
275, 279, 317

შიომღვიმე 112

ჩრდოლო აფრიკა 128

ციხიაგორა 140

მამას ხეობა 22

წმინდა მიწა 185, 192, 252

ჭერემი 240, 243

ჭუბურხინჯი 116

ხაიში 113

ხიზანანთ გორა 114

ჯავახეთი 368

ჰასან ლუ (ირანი) 117

Грузия 7, 12, 92, 106, 321

Дедоплис миндори 27, 52, 53,
80, 151

Картли 93, 320

Мцхета 63, 118

Садуга Гора 64

Самадло 15, 16, 51, 72, 83, 84

Шида Картли 122

Шираки 146

Храми 40

Achalgri 133

Azerbaijdan 212

Dedoplis Gora 176, 199, 211,
213-216, 284

Dedoplis Mindori 54

Georgia 94, 141, 147, 170, 171,
193, 194, 277
Iberia 176
Kartli 173, 174, 217
Kasbek 132

Širaki 148-150
Qarajamirli (Azerbaijan) 204,
221, 234
Tbilisi 218
Takhtiziri 285

დაიბეჭდა თსუ გამომცემლობის სტამბაში

0128 თბილისი, ილია ჭავჭავაძის გამზირი 1

1 Ilia Tchavtchavadze Avenue, Tbilisi 0128

Tel 995 (32) 225 14 32, 995 (32) 225 27 36

www.press.tsu.edu.ge